

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**Compte rendu intégral
des interpellations
et des questions**

**Commission des
Affaires intérieures,**

**chargée des Pouvoirs locaux,
de la Sécurité et de la Prévention,
des Cultes, de la Simplification
administrative, du Transport rémunéré de
personnes et de la Lutte contre l'incendie et
l'aide médicale urgente**

RÉUNION DU

MARDI 18 NOVEMBRE 2025

SESSION 2025-2025

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

**Commissie voor de
Binnenlandse Zaken,**

**belast met de Plaatselijke Besturen,
de Veiligheid en Preventie, de Erediensten,
de Administratieve Vereenvoudiging,
het Bezoldigd Vervoer van Personen
en de Brandbestrijding en
Dringende Medische Hulp**

VERGADERING VAN

DINSDAG 18 NOVEMBER 2025

ZITTING 2025-2026

Sigles et abréviations

PIB - produit intérieur brut

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Commission communautaire française

Siamu - Service d'incendie et d'aide médicale urgente

SPF - service public fédéral

Forem - Office wallon de la formation professionnelle et de l'emploi

Cocom - Commission communautaire commune

PME - petites et moyennes entreprises

STIB - Société de transport intercommunal bruxellois

ONG - organisation non gouvernementale

SNCB - Société nationale des chemins de fer belges

CPAS - centre public d'action sociale

Inami - Institut national d'assurance maladie-invalidité

ONEM - Office national de l'emploi

VDAB - Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

VGC - Commission communautaire flamande

ULB - Université libre de Bruxelles

Afkortingen en letterwoorden

bbp - bruto binnenlands product

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Franse Gemeenschapscommissie

DBDMH - Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp

FOD - Federale Overheidsdienst

Forem - Waals tewerkstellingsagentschap

GGC - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

kmo - kleine en middelgrote ondernemingen

MIVB - Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

ngo - niet-gouvernementele organisatie

NMBS - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

OCMW - Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

Riziv - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

RVA - Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB - Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VGC - Vlaamse Gemeenschapscommissie

VUB - Vrije Universiteit Brussel

Le **compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité de la direction des comptes rendus. La traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
Tél. : 02 549 68 00
E-mail : criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

Het **integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de directie Verslaggeving. De vertaling is een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie Verslaggeving
Tel. 02 549 68 00
E-mail : criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geraadpleegd worden op
www.parlement.brussels

SOMMAIRE

Question orale de M. Bob De Brabandere 6

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,

concernant la non-évacuation du campement le long de l'E40 à Schaerbeek et l'impact négatif sur l'image de la Région de Bruxelles-Capitale.

Question orale de M. Benjamin Dalle 8

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,

concernant la préparation de la fusion des zones de police bruxelloises et les différences de financement entre les zones.

Question orale de Mme Amélie Pans 12

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,

concernant la sécurité des mineurs face aux engins pyrotechniques.

Question orale de Mme Aline Godfrin 14

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de

INHOUD

Mondelinge vraag van de heer Bob De Brabandere 6

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende het uitblijven van de uitzetting van het tentenkamp langs de E40 in Schaerbeek en de imagoschade aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Mondelinge vraag van de heer Benjamin Dalle 8

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende de voorbereiding van de fusie van de Brusselse politiezones en de zonale financieringsverschillen.

Mondelinge vraag van mevrouw Amélie Pans 12

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende de veiligheid van minderjarigen in verband met pyrotechnisch materiaal.

Mondelinge vraag van mevrouw Aline Godfrin 14

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van

la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,

concernant l'impact des affaires courantes prolongées sur les projets en matière de sécurité.

Demande d'explications de M. Mathias Vanden Borre

18

à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,

concernant la situation financière de Saint-Josse-ten-Noode.

Demande d'explications de M. Bob De Brabandere

18

à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,

concernant le prêt accordé à la commune de Saint-Josse-ten-Noode par la Région bruxelloise.

Discussion – Orateurs :

M. Mathias Vanden Borre (N-VA)

M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang)

M. Benjamin Dalle (cd&v)

M. Stijn Bex (Groen)

M. Bernard Clerfayt, ministre

Demande d'explications de M. Benjamin Dalle

27

à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,

het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende de gevolgen van de aanhoudende periode van lopende zaken voor veiligheidsprojecten.

Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre

18

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de financiële situatie van Sint-Joost-ten-Node.

Vraag om uitleg van de heer Bob De Brabandere

18

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de lening van het Brussels Gewest aan de gemeente Sint-Joost-ten-Node.

Bespreking – Sprekers:

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA)

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang)

De heer Benjamin Dalle (cd&v)

De heer Stijn Bex (Groen)

De heer Bernard Clerfayt, minister

Vraag om uitleg van de heer Benjamin Dalle

27

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

concernant le suivi par la Région des plans pluriannuels et de relance des communes bruxelloises.

Discussion – Orateurs :

M. Benjamin Dalle (cd&v)

M. Mathias Vanden Borre (N-VA)

M. Marc-Jean Ghysels (PS)

Mme Aline Godfrin (MR)

M. Bernard Clerfayt, ministre

Question orale de M. Mathias Vanden Borre

36

à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,

concernant la compétence de contrôle des communes en matière d'octroi de la nationalité belge.

Question orale de Mme Gladys Kazadi

37

à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,

concernant le respect de la parité dans les intercommunales bruxelloises.

betreffende de opvolging door het gewest van de meerjaren- en herstelplannen van de Brusselse gemeenten.

Bespreking – Sprekers:

De heer Benjamin Dalle (cd&v)

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA)

De heer Marc-Jean Ghysels (PS)

Mevrouw Aline Godfrin (MR)

De heer Bernard Clerfayt, minister

Mondelinge vraag van de heer Mathias 36
Vanden Borre

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de controlebevoegdheid van de gemeenten op het verlenen van de Belgische nationaliteit.

Mondelinge vraag van mevrouw Gladys 37
Kazadi

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de inachtneming van de pariteit bij de Brusselse intercommunales.

1103 Présidence : Mme Aline Godfrin, présidente.

1105 **QUESTION ORALE DE M. BOB DE BRABANDERE**

1105 à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,

1105 concernant la non-évacuation du campement le long de l'E40 à Schaerbeek et l'impact négatif sur l'image de la Région de Bruxelles-Capitale.

1107 **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang) (en néerlandais).**- Depuis le début du mois de septembre, un campement de Roms d'une quinzaine de personnes s'est à nouveau installé le long de l'E40 à Schaerbeek.

La commune affirme n'avoir reçu aucune plainte et ne voit donc aucune raison urgente d'intervenir. Bruxelles Mobilité, pour sa part, déclare suivre la situation et se tenir prête à contacter la police si nécessaire.

C'est déjà la septième fois en quelques années qu'un campement s'installe le long de ce tronçon d'autoroute, ce qui occasionne à chaque fois les mêmes dégâts et nuisances, ainsi que des coûts importants - 90.000 euros pour l'évacuation du précédent campement -, qui sont répercutés sur le contribuable.

Avez-vous demandé aux services compétents s'il était possible de procéder à l'évacuation de ce campement par voie judiciaire ?

Quelles mesures préventives la Région a-t-elle prises pour éviter que le campement ne se réinstalle ?

La police a-t-elle déjà contrôlé les familles roms ? Dans l'affirmative, a-t-elle arrêté des personnes sans permis de séjour ?

Existe-t-il d'autres campements similaires ? Si oui, combien et où se trouvent-ils ?

Avez-vous discuté avec la commune de Schaerbeek et la Régie des bâtiments d'un plan visant à mettre fin une fois pour toutes à ce type d'occupation ?

Voorzitterschap: mevrouw Aline Godfrin, voorzitter.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOB DE BRABANDERE

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende het uitblijven van de uitzetting van het tentenkamp langs de E40 in Schaarbeek en de imagoschade aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang).- Sinds begin september verblijft er opnieuw een groep Roma in een tentenkamp langs de E40, op een perceel tussen de Kolonel Bourgstraat en de autosnelweg in Schaarbeek. Een vijftiental personen, onder wie kinderen, zouden er tenten hebben opgezet.

Het is niet de eerste keer dat er op die plek of in de onmiddellijke omgeving een dergelijk kamp ontstaat. Eind 2024 bevond er zich een vergelijkbaar kamp op een perceel van de Regie der Gebouwen, dat uiteindelijk werd ontruimd en opnieuw omheind. Deze keer staan de tenten om een aanpalend terrein, dat vrij toegankelijk is.

De gemeente stelt dat er geen klachten binnenkomen en ziet dan ook geen dringende aanleiding om op te treden. Brussel Mobiliteit van zijn kant zegt dat het de situatie opvolgt en zo nodig contact zal opnemen met de politie. Ondertussen blijft het tentenkamp er wel gewoon staan.

Blijkbaar leren de overheidsdiensten niet uit eerder gemaakte fouten. Het is al de zevende keer op rij in enkele jaren tijd dat langs dat stuk autosnelweg een kamp ontstaat. Dat brengt elke keer opnieuw vergelijkbare schade en overlast met zich mee. De omwonenden klagen wel degelijk over permanente geluidsoverlast, uitwerpselen op straat, brandjes, afval en natuurlijk ook een onveiligheidsgevoel. De kosten worden doorgeschoven naar de belastingbetaler en de daders worden ongemoeid gelaten.

Ondertussen heb ik het antwoord gekregen op een van de vragen die ik oorspronkelijk indiende over de prijs van de ontruiming van de vorige bezetting. Ik zal die vraag vandaag dan ook niet meer stellen, maar ik wil wel even vermelden dat die ontruiming de belastingbetaler uiteindelijk 90.000 euro heeft gekost.

Vroeg u bij de bevoegde diensten na of het mogelijk is om via een gerechtelijke procedure over te gaan tot de ontruiming van het tentenkamp langs de E40 in Schaarbeek?

Welke voorzorgsmaatregelen nam het gewest om te vermijden dat het tentenkamp opnieuw opgetrokken wordt?

1109 **M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).**- *Le terrain vague en question appartient à la Régie des bâtiments.*

La commune de Schaerbeek suit de près la situation. Outre la police et les services d'ordre, les équipes de Latitude Nord se sont déjà rendues sur place avec des travailleurs sociaux de l'ASBL Foyer et des travailleurs de cover.brussels.

À ce stade, les autorités locales n'ont reçu aucune plainte des riverains. Le bourgmestre rappelle que ses prérogatives se limitent au maintien de l'ordre public et que ce terrain est une propriété de la Régie fédérale des bâtiments.

La commune de Schaerbeek souligne également qu'il revient à la Régie des bâtiments de solliciter une expulsion auprès du juge de paix et qu'elle n'est pas partie à la procédure, puisqu'il s'agit d'un litige de droit privé entre un propriétaire et des occupants. Pour le reste, je vous invite à interroger la ministre fédérale chargée de la Régie des bâtiments.

1111 **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang) (en néerlandais).**- *Cette situation est symptomatique de l'échec structurel des autorités, qui se contentent de gérer le chaos au lieu d'administrer, en se renvoyant la balle, aux dépens des riverains et des contribuables.*

Ce qui rend tout cela plus cynique encore, c'est que ce sont les partis qui se disent d'ardents défenseurs de l'humanité et de la dignité qui bloquent toute gestion efficace de l'illégalité. Ce faisant, ils créent un climat propice à la réapparition de tels campements, avec les nuisances qui en découlent.

La Région doit immédiatement mettre fin à cette indécision et ce laxisme en sécurisant notre territoire, en faisant réellement exécuter les tâches de police et en responsabilisant ceux qui provoquent ou entretiennent de telles situations. C'est la seule

Heeft de politie de Romafamilies al gecontroleerd? Zo ja, heeft ze daarbij personen zonder verblijfsvergunning aangetroffen en aangehouden?

Bent u op de hoogte van het bestaan van vergelijkbare tentenkampen? Zo ja, om hoeveel kampen gaat het en waar bevinden ze zich?

Overlegde u met de gemeente Schaarbeek en de Regie der Gebouwen over een plan om ervoor te zorgen dat dergelijke bezettingen eens en voor altijd stoppen?

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Het braakliggende terrein langs de E40 ter hoogte van de Kolonel Bourgstraat dat illegaal wordt bezet, is eigendom van de federale Regie der Gebouwen.

De gemeente Schaarbeek geeft aan de situatie op de voet te volgen. Naast de politie en de ordediensten zijn ook teams van Latitude Nord ter plaatse geweest, samen met maatschappelijk werkers van de vzw Foyer en medewerkers van cover.brussels, om de krakers te ontmoeten. Zo konden artsen de ouderen, de kinderen enzovoort onderzoeken.

Tot nu toe hebben de lokale autoriteiten geen klachten van omwonenden ontvangen. De burgemeester wijst erop dat haar bevoegdheid zich beperkt tot de handhaving van de openbare orde en dat de situatie bij de huidige stand van zaken geen voldoende verstoring van de openbare orde lijkt te vormen om een optreden van haar kant te vereisen, aangezien het terrein eigendom is van de Regie der Gebouwen.

De gemeente Schaarbeek benadrukt ook dat als de Regie der Gebouwen van mening is dat de bewoners moeten worden verwijderd, ze een verzoek tot uitzetting moet indienen bij de vrederechter. In dat geval is de gemeente geen partij in het geding aangezien het gaat om een privaatrechtelijk geschil tussen een eigenaar en bezetters. Voor het overige verwijs ik u naar de federale minister die bevoegd is voor het toezicht op de Regie der Gebouwen om haar intenties te kennen met betrekking tot het geschil.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang).- Wat hier opnieuw gebeurt, is symptomatisch voor het structurele falen van de diverse overheden. Een tentenkamp op Brussels grondgebied dat maanden kan blijven bestaan, is geen incident, maar het resultaat van jaren weggijken, wegwuiven en wegdelegeren. Niemand is verantwoordelijk, iedereen schuift de bevoegdheden door. De enigen die er uiteindelijk voor opdraaien, zijn de omwonenden en de belastingbetalers. Als illegale bezettingen oogluikend worden geduld, terreinen niet tijdig worden beveiligd en de situatie uiteindelijk escaleert, doet men zoals altijd aan chaosbeheer in de plaats van bestuur. Er heerst een soort beleidsmatige gelatenheid.

Wat het allemaal nog cynischer maakt, is dat net de partijen die steeds de mond vol hebben over menselijkheid en waardigheid, in de praktijk elke doeltreffende aanpak van illegaliteit

façon d'envoyer un signal clair que les règles s'appliquent à tous et que l'illégalité ne peut être normalisée. Les Bruxellois méritent un gouvernement qui défend son espace public et ne se contente pas de réparer ce qu'il a lui-même laissé dégénérer.

- L'incident est clos.

blokkeren. Dat zagen we gisteren nog in de gemeenteraad van Brussel, waar dezelfde partijen opnieuw maatregelen tegen illegaliteit tegenwerkten. Wie tegen illegaliteit weigert op te treden, creëert vanzelf een klimaat waarin zulke tentenkampen opnieuw zullen opduiken, met de bijbehorende overlast.

Het gewest moet onmiddellijk stoppen met die vrijblijvendheid en halfslachtigheid. Beveilig ons grondgebied tijdig, laat politietaken daadwerkelijk uitvoeren en responsabiliseer iedereen die dergelijke situaties veroorzaakt of in stand houdt, of het nu op federaal, gemeentelijk of gewestelijk niveau is. Alleen zo kunnen we een duidelijk signaal afgeven dat de regels voor iedereen gelden en dat illegaliteit niet genormaliseerd mag worden. De Brusselaar verdient een overheid die haar publieke ruimte verdedigt en die niet telkens opnieuw opruimt wat ze zelf heeft laten escaleren.

- Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. BENJAMIN DALLE

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BENJAMIN DALLE

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

concernant la préparation de la fusion des zones de police bruxelloises et les différences de financement entre les zones.

betreffende de voorbereiding van de fusie van de Brusselse politiezones en de zonale financieringsverschillen.

M. Benjamin Dalle (cd&v) (en néerlandais).- Conformément à l'accord de majorité fédéral, la fusion des six zones de police bruxelloises en une seule zone a été lancée et quatre groupes de travail ont été constitués.

De heer Benjamin Dalle (cd&v).- Ik had mijn vraag gesteld aan minister Clerfayt, maar als de minister-president zelf wil antwoorden, is dat natuurlijk prima.

Cette réforme aura des conséquences financières considérables pour les communes, car les chiffres du ministre Clerfayt font apparaître de nettes différences dans le financement communal des zones de police. Cela soulève des questions fondamentales sur les contributions futures des communes au sein d'une zone de police unifiée.

Overeenkomstig het federale regeerakkoord werd de fusie van de zes Brusselse politiezones tot één enkele zone opgestart. In juli 2025 keurde de federale ministerraad het voorontwerp van wet goed dat het politielandschap in Brussel hervormt en eenheid van commando invoert. Binnen de Conferentie van Burgemeesters werden vier werkgroepen opgericht, met Brulocalis als coördinator: een werkgroep financiering, een werkgroep juridische aspecten, een werkgroep gebouwen en wagenpark, en een werkgroep operationele organisatie, onder leiding van de Conferentie van Korpschefs.

Où en sont les préparatifs de la fusion des zones de police bruxelloises ? Les quatre groupes de travail ont-ils déjà abouti à des premiers résultats ?

De hervorming zal belangrijke financiële gevolgen hebben voor de gemeenten. Uit berekeningen die ik deed op basis van cijfers van minister Clerfayt, blijkt dat er vandaag zeer grote verschillen bestaan in de gemiddelde gemeentelijke financiering van de politiezones. Dat roept fundamentele vragen op over de gemeentelijke prioriteiten, de verdeelsleutels en de toekomstige bijdragen in een eengemaakte politiezone.

Le gouvernement bruxellois et la conférence des bourgmestres de la Région de Bruxelles-Capitale ont-ils adopté une position commune sur les mécanismes de financement de la future zone unifiée ?

Kunt u toelichten welke voorbereidingen Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters al hebben getroffen met het oog op de fusie van de zes Brusselse politiezones? Kwamen

Le financement de la police n'est apparemment pas le même dans toutes les zones. D'où proviennent ces différences ? Certaines communes investissent-elles davantage dans la sécurité que

d'autres ? Cette situation a-t-elle des implications pour la fusion ?

er al eerste resultaten of voorlopige conclusies uit de vier werkgroepen?

Kunt u verduidelijken hoe de Brusselse regering en de Conferentie van Burgemeesters betrokken zijn bij de federale besprekingen over de hervorming? Wordt er al een gemeenschappelijk standpunt ingenomen over de financieringsmechanismen van de toekomstige eengemaakte zone?

Uit de gemiddelde financiering per inwoner per zone blijkt dat de financiering van de politie niet in elke zone even hoog is. Zo dragen de gemeenten in de zone Brussel-Noord (407 euro per inwoner) veel meer bij dan de gemeenten in de zones Marlow (230 euro per inwoner) en Montgomery (261 euro per inwoner). Kunt u die verschillen verklaren? Kunnen we stellen dat in zones die sociaaldemografisch vergelijkbaar zijn, zoals de zone Brussel-Noord (407 euro per inwoner) en de zone Zuid (290 euro per inwoner), de gemeenten in de zone Brussel-Noord duidelijk meer investeren in veiligheid dan in zone Zuid? Wat zijn de implicaties daarvan voor de fusie?

¹¹¹⁹ *Au sein des zones, la contribution de chaque commune, réglée selon une clé de répartition fixe, diffère. Cette clé est-elle encore d'actualité ? Êtes-vous impliqué dans son éventuelle réforme par le niveau fédéral ? Qu'en pensent votre gouvernement et la conférence des bourgmestres ?*

Er zijn ook aanzienlijke verschillen in de gemeentelijke bijdragen binnen eenzelfde zone, die volgens een vaste verdeelsleutel worden geregeld eens de omvang van de zonale gemeentelijke dotatie is vastgelegd.

Une simulation des futures contributions communales a-t-elle été réalisée ? Comment les redistribuer équitablement entre les communes ?

Acht u die verdeelsleutels nog actueel? Bent u betrokken bij de eventuele federale hervorming van die sleutels, en wat is in dat verband het standpunt van de Brusselse regering of van de Conferentie van Burgemeesters?

Comment les groupes de travail ou le gouvernement bruxellois abordent-ils la dotation fédérale spéciale de la Ville de Bruxelles ? Sera-t-elle, en tout ou en partie, redirigée vers le financement de la nouvelle zone unifiée ?

Een eengemaakte politiezone zal logischerwijze gevolgen hebben voor de hoogte en de verdeling van de gemeentelijke bijdragen. Is er al een simulatie gemaakt van de verwachte gemeentelijke bijdragen voor elk van de negentien gemeenten in een eengemaakte zone op basis van het bestaande federale verdeelmechanisme? Wordt onderzocht hoe die bijdragen op een eerlijke en evenwichtige manier herverdeeld kunnen worden tussen de gemeenten?

Le ministre Clerfayt peut-il intervenir en cas de retard de paiement du versement par les communes de la dotation à leur zone de police ?

Hoe wordt binnen de werkgroepen of binnen de Brusselse regering besproken hoe het financieringsvraagstuk zich verhoudt tot de bijzondere federale dotatie die de stad Brussel ontvangt en of die middelen, of een deel ervan, in de toekomst worden ingezet voor de nieuwe eengemaakte zone?

Heeft minister Clerfayt vanuit zijn voogdijrol zicht op de gemeenten die vandaag achterlopen met de storting van de gemeentelijke dotatie aan hun politiezone? Kan hij vanuit het gewest optreden of bemiddelen in geval van laattijdige betaling?

¹¹²¹ **M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).** - *Il ne m'appartient pas de juger les intentions d'un ministre fédéral. Néanmoins, vos questions sont légitimes. Je vous invite donc à interroger le ministre de l'Intérieur, qui détient tous les éléments nécessaires à une appréciation complète de son projet.*

De heer Rudi Vervoort, minister-president. - Het is niet aan mij om een oordeel te vellen over de intenties van de federale minister van Binnenlandse Zaken over de manier waarop hij de hervorming van de Brusselse politiezones wil doorvoeren. U stelt terecht vragen over de perspectieven en gevolgen van die hervorming voor de politiezones en daarmee ook voor de

Pour ma part, je ne peux que vous communiquer les informations dont la Région dispose.

Le ministre de l'Intérieur n'a pas sollicité l'avis officiel de la Région, estimant - je suppose - qu'elle n'a pas à se prononcer sur cette réforme. La responsabilité de la Région en matière de sécurité à Bruxelles semble être invoquée ou écartée en fonction des intérêts du niveau fédéral, ce qui témoigne d'une vision opportuniste et à géométrie variable.

Concernant les différences de contributions au sein d'une même zone de police, l'arrêté royal du 7 avril 2005 prévoit que le pourcentage de la participation de chaque commune à la dotation communale globale d'une zone est déterminé de commun accord entre les différents conseils communaux.

À défaut d'accord, le pourcentage de répartition est fixé sur la base de la norme KUL (60 %), du revenu imposable moyen par habitant de 1999 (20 %) et du revenu cadastral moyen (20 %). Cinq des six zones de la Région appliquent cette formule. Seule la dotation de la zone de police de Bruxelles-Capitale / Ixelles et répartie à 100 % suivant la norme KUL.

Brusselse burgers. De analyse van de geplande hervorming behoort tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken en uw legitieme vragen horen dan ook rechtstreeks tot hem te worden gericht, aangezien alleen hij over alle analyses en elementen beschikt die een volwaardige beoordeling van zijn project mogelijk maken.

Ik zal mij ertoe beperken u de informatie aan te reiken waarover het gewest beschikt, in de wetenschap dat het niet betrokken is bij het debat en het overleg dat door de federale overheid is ingeleid.

Met andere woorden, de minister van Binnenlandse Zaken heeft geen officieel advies gevraagd aan het gewest over zijn voornemen om de Brusselse politiezones samen te voegen, omdat hij - naar ik veronderstel - van mening is dat het gewest zich daarover niet hoort uit te spreken. Die aanpak roept vragen op. De verantwoordelijkheid van het gewest inzake veiligheid in Brussel lijkt soms te worden ingeroepen of juist terzijde geschoven naargelang het het federaal niveau uitkomt, wat getuigt van een berekende en opportunistische visie op de veiligheid in Brussel.

Wat uw vraag betreft over de verschillen in bijdragen binnen eenzelfde politiezone, bepaalt het koninklijk besluit van 7 april 2005 houdende de nadere regels inzake de berekening en de verdeling van de gemeentelijke dotaties in de schoot van een meergemeentenpolitiezone dat het percentage van elke gemeente in de totale gemeentelijke dotatie van een zone in onderling overleg tussen de verschillende gemeenteraden wordt bepaald.

Dat verklaart de verschillen die soms worden vastgesteld. Als er geen akkoord wordt bereikt, bepaalt het besluit dat het verdelingspercentage wordt vastgesteld aan de hand van drie factoren: de KUL-norm (60%), het gemiddelde belastbaar inkomen per inwoner in 1999 (20%) en het gemiddelde kadastraal inkomen (20%). In het Brussels Gewest passen vijf van de zes politiezones die formule toe. Alleen de dotatie van de politiezone Brussel-Hoofdstad/Elsene wordt voor 100% verdeeld volgens de KUL-norm, zonder rekening te houden met de twee andere factoren, en dit in onderlinge overeenstemming tussen de betrokken gemeenteraden.

U vraagt me ook naar de verdeelsleutel tussen de gemeenten als er één enkele Brusselse politiezone zou zijn. Ik kan die vraag niet beantwoorden, omdat dat uiteraard afhangt van het project dat uiteindelijk wordt aangenomen. Daarbij moet worden opgemerkt dat de KUL-norm van een zone vandaag gelijk is aan de som van telkens de norm van de gemeenten waaruit die zone bestaat.

Dat heeft tot gevolg dat het totaal van de negentien gemeentelijke normen, in het geval dat er één enkele zone zou zijn, gelijk is aan het totaal van de zes huidige zones, bij ongewijzigde KUL-norm. Zonder herziening van de norm zou de hervorming dus geen invloed hebben op de financiering door de federale staat. Als echter de KUL-norm wordt herzien, zoals de minister van Binnenlandse Zaken heeft beloofd, dan zal men moeten letten op criteria zoals de uitrustingsgraad, die gebaseerd is op binaire variabelen van het type "Is er een rechtbank of

¹¹²³ *Je ne peux pas vous dire comment sera définie la clé de répartition dans le cas d'une zone de police unique. Aujourd'hui, la norme KUL d'une zone est égale à la somme des normes des communes qui la compose.*

Par conséquent, si le même principe est adopté pour définir la norme KUL d'une zone composée des dix-neuf communes, il n'y aura pas d'effet sur le financement de la police bruxelloise par l'État fédéral, à moins que la norme KUL soit revue, comme l'a promis le ministre de l'Intérieur.

Enfin, seule la commune de Saint-Josse-ten-Noode affiche un retard de versement de sa dotation à la zone de police. Ce fut également le cas en 2024.

À ce stade, il est impossible de répondre de manière précise et documentée à votre question relative à l'impact financier d'une zone de police unifiée. En effet, le projet de loi fédérale est encore incertain et pourrait évoluer au fil des concertations menées par le ministre de l'Intérieur avec les différents acteurs concernés.

Aucune information n'a encore été donnée concernant la structure définitive ni les mécanismes de financement de la réforme.

niet?", en de correctiecoëfficiënt voor Brussel. Dat zijn geen lineaire variabelen en ze kunnen het Brussels Gewest benadelen naargelang ze worden berekend per gemeente, zoals vandaag, of voor het hele gewest.

Tot slot heeft enkel de gemeente Sint-Joost-ten-Node een betalingsachterstand van 7,5 miljoen euro op haar dotatie aan de politiezone over de periode van januari tot november 2025. Die situatie deed zich al eens voor in 2024, maar in 2025 heeft Sint-Joost-ten-Node 6 miljoen euro aan uitstaande dotatiebedragen voor 2024 betaald.

In dit stadium is het niet mogelijk om een nauwkeurig en gedocumenteerd antwoord te geven op uw vragen over de financiële impact van een eventuele eengemaakte politiezone op de gemeentelijke bijdragen en over de manier waarop die financiering zich zou verhouden tot de bijzondere federale dotatie die momenteel aan de stad Brussel wordt toegekend. Uw vragen berusten immers op een federaal wetsontwerp dat nog onzeker en voorlopig is. Dat ontwerp zal waarschijnlijk nog aanzienlijk evolueren in de loop van het overleg en de raadplegingen die de minister van Binnenlandse Zaken momenteel houdt met de verschillende betrokkenen.

Zowel de definitieve structuur van de hervorming als de financieringsmechanismen, en dus ook de verdeelregels voor de gemeentelijke bijdragen en de behandeling van de bijzondere federale dotatie, blijven tot op heden onzeker. Er is nog geen informatie over het financieringsmechanisme bekendgemaakt, behalve de toezegging van de minister om de KUL-norm te herzien.

¹¹²⁵ *Dès lors, toute analyse ou projection chiffrée est prématurée. Le moment venu, la Région examinera les conséquences d'une telle réforme pour les communes bruxelloises.*

In deze omstandigheden is elke cijfermatige analyse of financiële prognose voorbarig en onbetrouwbaar. Het gewest blijft wel de federale werkzaamheden op de voet volgen en zal, zodra er officiële gegevens beschikbaar zijn, de gevolgen voor de Brusselse gemeenten onderzoeken.

¹¹²⁷ **M. Benjamin Dalle (cd&v)** (en néerlandais).- *Saint-Josse-ten-Noode a aujourd'hui un arriéré de paiement de 7,5 millions d'euros. Il est inacceptable que la commune ne respecte pas ses obligations en matière de sécurité envers sa zone de police.*

De heer Benjamin Dalle (cd&v).- Ik begrijp dat Sint-Joost-ten-Node vandaag een betalingsachterstand heeft van 7,5 miljoen euro. Het gaat om de politiezone die onder meer het Noordstation op haar grondgebied heeft. Het is onaanvaardbaar dat de gemeente haar veiligheidsverplichtingen niet nakomt tegenover een politiezone die een dergelijk veiligheidsrisico moet beheren.

J'ai du mal à comprendre les différences entre les montants alloués aux zones de police. Pouvez-vous me fournir les calculs qui ont abouti à ces différences ?

Voorts zegt u dat vijf van de zes politiezones het koninklijk besluit met de drie criteria toepassen en dat één politiezone in onderling overleg alleen de KUL-norm toepast. Ik vind dat moeilijk te begrijpen. De verschillen zijn groot: politiezone Brussel-Noord krijgt gemiddeld 407 euro per inwoner, politiezone Marlow 230 euro en politiezone Montgomery 261 euro. Kunt u mij de berekeningen bezorgen die tot die bedragen hebben geleid? Ook tussen vergelijkbare zones zijn er enorme verschillen: zo krijgt politiezone Zuid, die vergelijkbaar is met politiezone Brussel-Noord, 290 euro per inwoner.

Pour nous, la fusion des zones de police doit conduire à une approche plus efficace en matière de sécurité. À cette fin, chaque commune doit payer une part équitable et les habitants doivent contribuer à la sécurité de manière équivalente.

1129 **M. Rudi Vervoort, ministre-président.**- Je pourrais expliquer la genèse de cette différence, puisque j'ai été bourgmestre d'Evere, l'une des trois communes, avec Schaerbeek et Saint-Josse-ten-Noode, de la zone de police Bruxelles-Nord mais cela relève de l'histoire et, aujourd'hui, cette note élevée est plutôt un atout qu'un handicap.

- *L'incident est clos.*

1133 **QUESTION ORALE DE MME AMÉLIE PANS**

1133 **à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,**

1133 **concernant la sécurité des mineurs face aux engins pyrotechniques.**

1135 **Mme Amélie Pans (MR).**- Un grave accident impliquant un enfant s'est produit il y a quelques mois sur la place du Conseil à Anderlecht. Selon les informations relayées par les pompiers de Bruxelles et la presse, l'enfant manipulait un engin pyrotechnique - un feu d'artifice ou un pétard - qui lui a explosé dans les mains, occasionnant de très lourdes blessures et la perte de plusieurs doigts. L'enfant a dû être transporté en urgence à l'hôpital.

Cet incident soulève plusieurs préoccupations en matière de sécurité publique et de réglementation de l'usage d'engins pyrotechniques sur le territoire de la Région. Des campagnes de sensibilisation spécifiques à destination des jeunes et des parents sont-elles prévues afin de prévenir ces accidents aux conséquences irréversibles ?

Disposez-vous d'éléments qui reflètent un accroissement de l'usage d'engins pyrotechniques comme armes dans un contexte violent ?

1137 **M. Rudi Vervoort, ministre-président.**- La problématique de l'usage des feux d'artifice est connue et délicate. En 2024, le gouvernement fédéral a pris un arrêté royal pour prohiber la vente aux particuliers de certains engins pyrotechniques et interdisant aux mineurs la détention de poudres, de mèches, d'inflammateurs électriques, d'amorces et d'artifices de divertissement. Cet arrêté a toutefois été annulé par le Conseil d'État. Dans l'attente d'un nouvel arrêté fédéral, j'ai donc réintroduit, dans l'arrêté de police pris dans le cadre de la stratégie régionale de lutte contre le trafic

Voor cd&v moet de fusie van de politiezones leiden tot een betere veiligheidsaanpak en meer efficiëntie. Dat kan alleen als elke gemeente een eerlijk deel betaalt en de inwoners een vergelijkbare bijdrage moeten leveren voor de veiligheid. Wanneer de fusie er komt, moeten alle Brusselaars op een evenwaardige manier bijdragen aan hun veiligheid, die een basisrecht vormt voor iedereen.

De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).- *Ik zou kunnen uitleggen hoe dat verschil is ontstaan, maar vandaag is het hogere bedrag per inwoner in de politiezone Brussel-Noord eerder een troef dan een handicap.*

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW AMÉLIE PANS

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende de veiligheid van minderjarigen in verband met pyrotechnisch materiaal.

Mevrouw Amélie Pans (MR) (in het Frans).- *Enkele maanden geleden verloor een kind meerdere vingers toen er vuurwerk in zijn handen ontplofte. Worden er bewustmakingscampagnes voor jongeren gevoerd om ongevallen met onomkeerbare gevolgen te voorkomen? Zijn er aanwijzingen dat vuurwerk vaker als wapen wordt misbruikt?*

De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).- *In 2024 heeft de federale regering een koninklijk besluit genomen om de verkoop van bepaalde soorten vuurwerk aan particulieren te verbieden en het bezit van kruit, lonten, ontstekingen en dergelijke te verbieden voor minderjarigen. In afwachting van een nieuw federaal besluit heb ik het gebruik van bepaalde soorten vuurwerk verboden op het hele grondgebied.*

de drogue, des mesures de police administrative visant à interdire l'utilisation, tout acte préparatoire à l'allumage, l'exposition et la vente de certains matériels pyrotechniques. Cette interdiction vaut pour l'ensemble du territoire régional.

Pour ce qui a trait à la sensibilisation aux dangers de ces engins, je rappelle le lancement, l'an dernier par safe.brussels, d'une campagne intitulée « Les explosions de joie plutôt que les explosions de doigts ». Il s'agissait d'insister sur la prudence et les bons comportements à adopter afin de réduire les accidents tout en permettant à chacun de profiter des festivités. Pour maximiser son impact, cette campagne s'appuyait sur un plan de communication hybride : visuels animés sur le réseau JCDecaux dans le métro couplés à une diffusion massive de contenus sur YouTube et les réseaux sociaux durant la période des fêtes. Ces différents visuels avaient également été partagés aux partenaires de safe.brussels pour renforcer la visibilité de ces messages de sensibilisation. Ces visuels seront réutilisés et repartagés cette année dans le cadre des différentes actions de sensibilisation prévues lors de la période des fêtes de fin d'année.

Par ailleurs, la nuit de la Saint-Sylvestre est un événement majeur qui mobilise chaque année les services de secours et d'incendie, de l'aide médicale urgente et de la police. L'an dernier, les agents des services de police et de secours ont été pris pour cible, notamment par des jets de feux d'artifice. Safe.brussels, au travers d'une campagne de sensibilisation intitulée « Respect des services d'urgence et d'intervention. Ils sont là pour vous protéger et sauver des vies » attirera à nouveau l'attention des citoyens sur le rôle de ces services indispensables dans notre Région et du respect que mérite leur travail.

Enfin, il est prévu que l'Observatoire bruxellois pour la prévention et la sécurité de safe.brussels réalise, dans le courant de l'année 2026, une étude universitaire sur les violences liées à la Saint-Sylvestre. La question de l'usage détourné des engins pyrotechniques contre le personnel de sécurité et de secours y sera examinée.

Les services de police intensifient également les contrôles proactifs depuis 2024. Les faits enregistrés dans la banque nationale générale - c'est-à-dire ceux qui ont donné lieu à un procès-verbal enregistré dans une commune bruxelloise - avec, pour objet, « feu d'artifice » démontrent effectivement une augmentation de l'usage infractionnel d'engins pyrotechniques. Je peux vous communiquer ces chiffres. Néanmoins, l'encodage actuel ne permet pas d'obtenir une vision complète des faits délictueux liés à l'usage des engins pyrotechniques. Je rappelle que l'encodage et les bases de données policières font partie des compétences fédérales.

L'on sait, par ailleurs, que les incidents lors de la Saint-Sylvestre et l'usage détourné des feux d'artifice ne se produisent pas uniquement à Bruxelles.

Vorig jaar voerde safe.brussels een campagne met de slogan 'Laat vuurwerk jouw feestje niet verknallen' om mensen aan te zetten tot veilig gedrag. De campagne was tijdens de eindejaarsperiode zichtbaar op beeldschermen van JCDecaux en sociale media en werd ook door de partners van safe.brussels verspreid. Dit jaar wordt ze opnieuw gevoerd tijdens de eindejaarsperiode. Safe.brussels zet dit jaar ook opnieuw een campagne op het getouw met het oog op de veiligheid van de hulpdiensten.

Het Brussels Observatorium voor Preventie en voor Veiligheid moet in de loop van 2026 universitair onderzoek naar geweld tijdens oudejaarsnacht doen. Het misbruik van vuurwerk tegen hulp- en veiligheidsdiensten zal daarbij aan bod komen.

De politie voert sinds 2024 ook meer proactieve controles uit, want het aantal vuurwerkincidenten gaat inderdaad in stijgende lijn. Ik kan u de cijfers bezorgen, maar de huidige registratiemethode geeft geen volledig beeld van vuurwerkmisdrijven.

1139 **Mme Amélie Pans (MR).**- Je suis contente d'entendre que vous avez introduit certaines mesures en attendant un nouvel arrêté. Je tiens toutefois à insister sur la gravité des faits : il s'agit

Mevrouw Amélie Pans (MR) (in het Frans).- Het verheugt me dat u een aantal maatregelen hebt genomen in afwachting van

d'un mineur qui a perdu des doigts en jouant avec un engin pyrotechnique.

Comme vous l'avez dit, ces engins sont principalement utilisés pendant les fêtes. Il est dès lors important de réactiver la campagne de sensibilisation. Je me demande aussi si, au-delà des affichages, il ne serait pas utile de contacter les grossistes et les revendeurs de ces engins pour les sensibiliser sur le sujet.

Par ailleurs, je partage votre avis concernant la mobilisation des forces de police durant les fêtes de fin d'année. Les policiers ont en effet connu des moments difficiles l'an dernier. Bien que certains quartiers soient peut-être plus touchés que d'autres, l'ensemble du territoire régional est concerné. La commune de Woluwe-Saint-Lambert par exemple, dans laquelle j'habite, a également connu des incidents la nuit de la Saint-Sylvestre.

Enfin, tout drame appelle une réponse. Je me réjouis donc que, dans le cas présent, les choses aillent dans le bon sens.

- *L'incident est clos.*

(M. Marc-Jean Ghysels, premier vice-président, prend place au fauteuil présidentiel)

QUESTION ORALE DE MME ALINE GODFRIN

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Développement territorial et de la Rénovation urbaine, du Tourisme, de la Promotion de l'image de Bruxelles et du Biculturel d'intérêt régional,

concernant l'impact des affaires courantes prolongées sur les projets en matière de sécurité.

Mme Aline Godfrin (MR).- Bonne nouvelle : les négociations avancent, le Parti socialiste a enfin rejoint les groupes techniques. La moins bonne nouvelle, c'est qu'il n'y a pas encore de fumée blanche. Les négociateurs sont occupés à la certification des chiffres, qui prend beaucoup de temps. On l'a encore vu avec le dernier rapport de la Cour des comptes.

M. Rudi Vervoort, ministre-président.- C'est gentil de me tenir informé !

(Sourires)

Mme Aline Godfrin (MR).- C'est avec plaisir, je ne sais pas à quel point l'information circule !

Mais cela a des conséquences. Depuis plus de quinze mois, notre Région est forcée de vivre au rythme d'affaires courantes très prolongées. En plus d'empêcher toute réforme, cette crise

een nieuw besluit, maar ik wil niettemin hameren op de ernst van de feiten.

Vuurwerk wordt voornamelijk tijdens de eindejaarsperiode gebruikt. Daarom is het belangrijk om de bewustmakingscampagne opnieuw te voeren. Ik vraag me af of het niet nuttig zou zijn om met groot- en kleinhandelaars te praten.

Ik deel uw mening dat de politie het vorig jaar zwaar te verduren kreeg tijdens de eindejaarsperiode. In sommige wijken is het erger dan in andere, maar ook in Sint-Lambrechts-Woluwe waren er incidenten.

- Het incident is gesloten.

(De heer Marc-Jean Ghysels, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op)

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW ALINE GODFRIN

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende de gevolgen van de aanhoudende periode van lopende zaken voor veiligheidsprojecten.

Mevrouw Aline Godfrin (MR) *(in het Frans).*- *Het goede nieuws is dat de begrotingsonderhandelingen vooruitgang boeken: de PS neemt eindelijk deel aan de technische werkgroepen. Minder goed nieuws is dat de witte rook nog uitblijft omdat de onderhandelaars nog een aantal cijfers bevestigd moeten zien. Denk maar aan het verslag van het Rekenhof.*

De heer Rudi Vervoort, minister-president *(in het Frans).*- *Wat aardig van u om me op de hoogte te brengen.*

(Vrolijkheid)

Mevrouw Aline Godfrin (MR) *(in het Frans).*- *Al meer dan vijftien maanden is de regering in lopende zaken. Deze ongekende politieke crisis verhindert niet alleen elke hervorming, maar belemmert ook de goede werking van het gewest. Om de schade te beperken, werd het Globaal Veiligheids- en Preventieplan (GVPP) verlengd. Het stelsel van voorlopige twaalfden voorziet in principe in een identiek budget*

politique sans précédent entrave le bon fonctionnement de la Région.

Pour limiter les dégâts, vous avez décidé de prolonger le plan global de sécurité et de prévention (PGSP). Le régime de douzièmes provisoires prévoit en principe un budget identique en matière de sécurité, avec des crédits libérés par tranche de trois mois. Cela s'accompagne cependant d'une mesure de réduction de 15 % des dépenses en matière de subsides facultatifs, et donc des appels à projets.

Si, heureusement, les crédits disponibles en matière de sécurité ne sont pas trop diminués, les affaires courantes prolongées ont malgré tout leur lot de conséquences négatives qui affectent la continuité des politiques publiques. En effet, depuis plusieurs mois, pour remédier à la nouvelle sortie de route budgétaire - puisque la Région a en effet continué de creuser son déficit même en affaires courantes -, le gouvernement bruxellois a décidé que toute décision budgétaire passerait désormais par le filtre de l'Inspection des finances. Celle-ci donne une opinion favorable ou défavorable sur les dépenses.

1147 **M. Rudi Vervoort, ministre-président.**- L'avis de l'Inspection des finances est obligatoire.

1147 **Mme Aline Godfrin (MR).**- L'avis de l'Inspection des finances est obligatoire en effet, mais quand il est négatif, il est parfois contourné par le gouvernement. C'est un problème, car cela a conduit à une situation désastreuse sur le plan budgétaire.

1157 Si cette règle vise à protéger la Région contre tout dérapage supplémentaire et à garantir que les dépenses restent dans les clous des affaires courantes, cette étape supplémentaire ralentit le traitement des dossiers et accroît considérablement la charge de travail des administrations.

Votre administration, safe.brussels ou d'autres acteurs de la sécurité ou de la prévention vous ont-ils contacté ces derniers mois pour vous faire part de difficultés liées aux affaires courantes ? Quelle était la nature de leurs difficultés : retard de liquidation des crédits pour des projets, manque de prévisibilité sur les budgets disponibles, ou discontinuité du financement ?

Des projets en matière de sécurité ou de prévention ont-ils été arrêtés en raison des affaires courantes ? Dans les faits, constatez-vous un allongement des délais de traitement et de validation des dossiers par l'Inspection des finances depuis le début de cette période ? Comment votre administration s'est-elle outillée pour répondre à cette nouvelle règle ?

Le PGSP, qui finance une pléthore de projets et d'ASBL de prévention, a été prolongé d'un an en 2025, faute de gouvernement. Comment vos services choisissent-ils, en affaires courantes, les projets les plus pertinents ? Reprenez-vous le financement des projets de 2024 ou examinez-vous la pertinence de chaque projet individuellement ?

voor veiligheid als vorig jaar, met kredieten die per kwartaal worden vrijgegeven. Niettemin gaat deze toestand gepaard met een beperking met 15% van de uitgaven voor facultatieve subsidies, dus ook voor projectoproepen.

Hoewel de kredieten voor veiligheid gelukkig niet al te zeer worden verminderd, heeft de verlenging van de periode van lopende zaken toch een aantal negatieve gevolgen die de continuïteit van het overheidsbeleid aantasten. De Brusselse regering heeft daarom enkele maanden geleden beslist dat alle begrotingsbeslissingen voor advies aan de Inspectie van Financiën moeten worden voorgelegd.

De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).- *Het advies van de Inspectie van Financiën is bindend.*

Mevrouw Aline Godfrin (MR) (in het Frans).- *Dat klopt, maar een negatief advies wordt soms omzeild. Dat is rampzalig voor de begroting.*

Deze werkwijze moet het gewest voor verdere ontsporing behoeden en de uitgaven tijdens de periode van lopende zaken binnen de perken houden, maar leidt ook tot vertraging en meer werk voor de administratie.

Hebben safe.brussels en andere veiligheids- of hulpverleningsinstanties u de voorbije maanden aangesproken over vertraging inzake de vereffening van kredieten, het gebrek aan voorspelbaarheid van de beschikbare budgetten of onderbroken financiering? Zijn er veiligheids- en preventieprojecten stopgezet ten gevolge van de lopende zaken? Duurt het nu langer voor de Inspectie van Financiën om dossiers te verwerken en goed te keuren? Hoe gaat uw administratie daarmee om?

Het GVPP, dat de financiering van talloze preventieprojecten en vzw's regelt, is in 2025 met een jaar verlengd. Hoe maken uw diensten een selectie van de projecten? Wordt de financiering van 2024 gewoon verlengd, of houdt u elk afzonderlijk project onder de loep?

De lopende zaken zijn geen excuus om het gewestelijke veiligheidsbeleid op zijn beloop te laten, want we hebben te maken met drugshandel, schietpartijen, een toename van drugsgerelateerd geweld en wantrouwen van jongeren ten aanzien van de politie. Hoe zit het met de gewestelijke

Par ailleurs, la gestion en affaires courantes ne peut servir de prétexte à un immobilisme complet de la Région bruxelloise en matière de sécurité, tant la situation est grave. Citons à cet égard le trafic de drogues, les fusillades et violences liées à la consommation de drogues, la hausse de la criminalité et la méfiance des jeunes à l'égard de la police. Je pense notamment à la stratégie régionale de lutte contre les drogues et à la stratégie des zones prioritaires de déploiement (hots pots), déjà prolongée et qui est arrivée de nouveau à échéance en septembre 2025. Quels ont été les changements apportés à cette stratégie ? Sera-t-elle prolongée ? Est-elle menacée par la situation des affaires courantes ? L'axe 3, qui vise à améliorer l'environnement dans les hot spots, n'a pas encore complètement débuté sur le terrain. Les moyens financiers de cette stratégie seront-ils maintenus ?

Enfin, les affaires courantes ne dispensent pas le gouvernement d'agir lorsqu'une urgence arrive. Les derniers mois ont montré que la Région est régulièrement confrontée à des crises, notamment dues à la flambée des violences liées au narcotrafic. Dès lors, comment garantissez-vous que les décisions urgentes soient prises sans blocage administratif ou institutionnel ?

1159 **M. Rudi Vervoort, ministre-président.**- Je voudrais tout de même signaler que, affaires courantes ou non, le gouvernement respecte la législation. Chaque point qui passe au gouvernement suit sa trajectoire normale. Lorsque l'avis de l'Inspection des finances est légalement nécessaire, il est demandé et, dans l'immense majorité des cas, suivi. Une négociation peut éventuellement avoir lieu pour tenter d'obtenir un avis positif, mais, en fin de compte, c'est le ministre du Budget qui conserve la main.

La seule différence, due aux affaires courantes, est que l'on se base sur un budget initial qui, stricto sensu, ne bouge pas, en l'occurrence celui de 2024, et que les crédits sont libérables au fur et à mesure de l'exécution des douzièmes provisoires, votés tous les trois mois.

Ce qui peut éventuellement être discuté avec l'Inspection des finances est de savoir si une dépense est opportune, c'est-à-dire si elle entre ou non dans le cadre des affaires courantes. Le gouvernement a effectivement décidé de réduire de 15 % le budget total des subsides facultatifs. Pour le reste, nous respectons les décisions du gouvernement et de la circulaire du ministre du Budget, qui définit les modalités de fonctionnement pendant les affaires courantes. Il n'y a donc pas d'improvisation en cours d'année. Cela s'applique évidemment au plan global de sécurité et de prévention (PGSP).

Il est clair que le régime d'affaires courantes peut entraîner un retard dans le versement des subsides promis, puisqu'il s'agit chaque fois de périodes très courtes. La prévisibilité pour les associations reste toutefois garantie, à moins d'un changement de position en cours de route, ce qui n'est pas dans mes intentions.

1161 **Safe.brussels** a régulièrement sensibilisé les bénéficiaires de ces subventions, notamment les ASBL. Des séances d'informations

antidugsstrategie, die in september 2025 -afliep? Wordt die verlengd? Komt die door de lopende zaken in het gedrang?

De periode van lopende zaken ontslaat de regering niet van haar verantwoordelijkheid om in te grijpen als er zich een noodgeval voordoet. Hoe garandeert u dat dringende beslissingen kunnen worden genomen?

De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).- De regering respecteert de wetgeving, of ze nu in lopende zaken is of niet. Wanneer dat wettelijk vereist is, vraagt ze het advies van de Inspectie van Financiën. Doorgaans wordt het gevolgd. Soms volgen er onderhandelingen om een positief advies te kunnen krijgen, maar uiteindelijk heeft de minister van Begroting het laatste woord.

De regering in lopende zaken werkt echter door op basis van de begroting van 2024. De voorlopige kredieten voor 2025 worden maar om het kwartaal vrijgegeven.

Met de Inspectie van Financiën kan eventueel worden besproken of een bepaalde uitgave wel past binnen de voorlopige twaalfden. De regering heeft overigens beslist om het budget voor facultatieve subsidies met 15% te verminderen en respecteert de rondzendbrief van de minister van Begroting, waarin de werkwijze tijdens de lopende zaken wordt bepaald. Er wordt dus niet geïmproviseerd. Dit geldt uiteraard ook voor het Globaal Veiligheids- en Preventieplan.

Het is duidelijk dat het stelsel van voorlopige twaalfden kan leiden tot vertraging bij de uitbetaling van subsidies, aangezien het telkens om zeer korte periodes gaat.

Safe.brussels heeft de betrokken vzw's op de hoogte gebracht.

ont également eu lieu pour leur présenter la nouvelle situation qui se met en place dans le cadre des affaires courantes.

Concernant l'évaluation des associations partenaires, contrairement à ce que vous pourriez laisser entendre, il n'existe aucune automatisation dans la reconduction des collaborations. Dans chaque cas, une évaluation est systématiquement effectuée année après année. D'ailleurs, plusieurs associations ont cessé leur partenariat avec safe.brussels, soit de leur propre initiative, soit parce qu'elles ne répondaient plus aux attentes fixées. Une analyse globale de ce dispositif est en préparation.

De manière plus générale, safe.brussels fait face à un allongement des délais de liquidation des factures, puisqu'elles sont liées au vote trimestriel des douzièmes provisoires, avec toutes les mesures conservatoires qui sont prises par ailleurs.

Effectivement, cette période de gestion en affaires courantes ralentit inévitablement le processus d'élaboration et d'adoption de certains dossiers. De plus, le nouveau PGSP ne peut être terminé à ce stade, en raison de l'absence de gouvernement en plein exercice, mais aussi de certains retards pris concernant l'élaboration du plan national de sécurité. Dans notre cadre de sécurité intégrale, le PGSP doit s'aligner sur des documents fédéraux. Il en découle également le report de l'adoption du plan régional de formation, qui dépend directement du futur PGSP.

Il s'agit d'une situation en cascade : on part du plan national pour arriver aux plans de sécurité pris dans chaque zone de police. L'ensemble doit être cohérent par rapport au plan supérieur, qui définit les grandes priorités jusque dans chaque zone de police. C'est donc l'ensemble du mécanisme qui connaît du retard.

1163 **Mme Aline Godfrin (MR).**- Il va de soi que le gouvernement en affaires courantes ne peut pas valider le prochain PGSP. Néanmoins, il serait intéressant de disposer du rapport de suivi pour les années 2023 et 2024, que nous n'avons pas encore reçu.

1163 **M. Rudi Vervoort, ministre-président.**- Ce rapport est disponible sur le site de safe.brussels.

1163 **Mme Aline Godfrin (MR).**- Un rapport de suivi du PGSP est disponible pour 2021-2022, mais pas encore pour 2023-2024. Tous les commissaires ont pu prendre connaissance du précédent, mais attendent avec impatience le suivant.

(Remarques de M. Rudi Vervoort)

Ce rapport est précieux et instructif, car il évalue et détaille les collaborations fructueuses ou moins concluantes avec les associations. Il permettrait de comprendre pourquoi il a été mis fin à certaines collaborations infructueuses avec safe.brussels.

Un plan de sécurité régional efficient doit être non seulement aligné sur le plan fédéral, mais doit également se baser sur l'évaluation réalisée au niveau régional.

De samenwerkingsovereenkomsten met partnerverenigingen worden niet automatisch verlengd, maar wel jaarlijks geëvalueerd. Meerdere verenigingen hebben trouwens de samenwerking met safe.brussels stopgezet. Een algemene evaluatie is in de maak.

Meer in het algemeen heeft safe.brussels te maken met langere betalingstermijnen voor facturen, aangezien die verband houden met de driemaandelijke stemming over de voorlopige twaalfden.

De periode van lopende zaken leidt onvermijdelijk tot vertraging met de behandeling en goedkeuring van dossiers. Bovendien kan het nieuwe Globaal Veiligheids- en Preventieplan (GVPP) niet worden afgerond, niet alleen bij gebrek aan een volwaardige regering, maar ook door vertragingen bij de uitwerking van het Nationaal Veiligheidsplan. Het GVPP moet immers worden afgestemd op federale beleidsdocumenten. Dit heeft eveneens tot gevolg dat de goedkeuring van het gewestelijk opleidingsplan wordt uitgesteld.

Mevrouw Aline Godfrin (MR) *(in het Frans).*- *Het spreekt voor zich dat een regering in lopende zaken het nieuwe GVPP niet kan goedkeuren. We hebben overigens het verslag van 2023-2024 nog niet ontvangen.*

De heer Rudi Vervoort, minister-president *(in het Frans).*- *Dat staat op de website van safe.brussels.*

Mevrouw Aline Godfrin (MR) *(in het Frans).*- *Het verslag van 2021-2022 wel, maar dat van 2023-2024 niet.*

(Opmerkingen van minister-president Vervoort)

Zo'n verslag is interessant omdat er een evaluatie van de samenwerking met de verenigingen in staat. Het GVPP moet immers niet alleen worden afgestemd op het nationale plan, maar moet ook op die evaluatie.

De verenigingen melden dat het enorm moeilijk is om hun beleid met een zekere voorspelbaarheid uit te voeren. De organisatie van een informatiebijeenkomst was dan ook een lovenswaardig initiatief.

De vermindering van de facultatieve subsidies met 15% was noodzakelijk, maar ik had graag willen weten waarom de

Les associations de terrain évoquent de grandes difficultés à mener leurs politiques avec une certaine prévisibilité.

L'organisation d'une séance d'information était une initiative louable. À tout le moins, dans cette période extrêmement difficile, il faut informer correctement les associations de la situation.

La décote de 15 % sur les subsides facultatifs était nécessaire, mais je serais curieuse d'en connaître le détail, parce que certaines collaborations avec safe.brussels ont pris fin. J'espère que c'était un moindre mal pour les associations qui ont dû faire des efforts budgétaires.

1169 En conclusion, beaucoup reste à faire en matière de bonne gouvernance, y compris en affaires courantes. Ainsi, un article de presse révélait les difficultés rencontrées pour équiper les hot spots de caméras, notamment liées aux procédures administratives régissant les marchés publics. J'espère que le gouvernement y travaille, même en affaires courantes.

- L'incident est clos.

(Mme Aline Godfrin, présidente, reprend place au fauteuil présidentiel)

1177 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. MATHIAS VANDEN BORRE**

1177 à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,

1177 concernant la situation financière de Saint-Josse-ten-Noode.

1179 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BOB DE BRABANDERE**

1179 à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,

1179 concernant le prêt accordé à la commune de Saint-Josse-ten-Noode par la Région bruxelloise.

1183 **M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).**- *Les travailleurs communaux de Saint-Josse-ten-Noode étaient en grève, hier, en raison de la crise financière que traverse la commune.*

Le refinancement sollicité par la commune à la Région ne sera accordé qu'après validation, par le gouvernement bruxellois, du plan d'assainissement auquel il est couplé.

Si la demande est acceptée, Saint-Josse deviendrait la douzième commune bruxelloise à être placée sous la tutelle

samenwerking van bepaalde verenigingen met safe.brussels is beëindigd.

Er is dus nog veel werk op het vlak van goed bestuur, ook voor een regering in lopende zaken.

- *Het incident is gesloten.*

(Mevrouw Aline Godfrin, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER MATHIAS VANDEN BORRE

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de financiële situatie van Sint-Joost-ten-Node.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BOB DE BRABANDERE

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de lening van het Brussels Gewest aan de gemeente Sint-Joost-ten-Node.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).- Dit dossier kent een lange voorgeschiedenis, maar is nog steeds brandend actueel. Gisteren berichtte de website vrtnws.be dat het gemeentepersoneel van Sint-Joost-ten-Node het werk heeft neergelegd uit onvrede met de financiële situatie van de gemeente. De situatie is ernstig en vereist verduidelijking.

Sint-Joost-ten-Node heeft het gewest om een herfinanciering gevraagd naar aanleiding van zijn benarde financiële toestand. Die herfinanciering is gekoppeld aan een verplicht driejarig financieel herstelplan, waarin de maatregelen worden

du Fonds régional bruxellois de refinancement des trésoreries communales (FRBRTC). Compte tenu de la situation budgétaire critique de la Région, ce type de demande doit être traité avec prudence. La Région ne peut continuer à réanimer les communes en mauvaise santé financière.

omschreven die de gemeente zal nemen in samenwerking met haar OCMW. Dat plan moet vervolgens goedgekeurd worden door de Brusselse regering. Pas na die goedkeuring kan een lening toegestaan worden.

Momenteel staan al elf gemeenten onder curatele van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT): Anderlecht, Sint-Agatha-Berchem, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette, Sint-Gillis, Schaarbeek, Watermaal-Bosvoorde, Vorst en Sint-Jans-Molenbeek. Sint-Joost-ten-Node zou met zijn aanvraag de twaalfde Brusselse gemeente worden die onder voogdij van het gewest komt. Gezien de problematische toestand van de gewestelijke begroting moeten we uiteraard bedachtzaam omgaan met dergelijke verzoeken. Het gewest kan financieel ongezonde gemeenten geen geld blijven toestoppen.

1185 *La Région a-t-elle approuvé la demande ? Quel est le montant du prêt ? Quelles sont les mesures du plan d'assainissement ?*

Welke maatregelen neemt u om de onbestuurbaarheid van Sint-Joost-ten-Node te voorkomen?

Pourquoi la commune a-t-elle inscrit dans son budget 2024 un prêt du FRBRTC pour 2022 et 2023, alors qu'elle n'était pas sous tutelle à ce moment-là ?

Heeft het gewest de aanvraag goedgekeurd? Hoeveel bedraagt de lening die aan de gemeente is toegekend? Welk saneringsplan krijgt de gemeente opgelegd?

D'autres communes ont-elles sollicité l'aide du FRBRTC ? Pour quel montant global ?

Kunt u toelichten waarom de gemeente in haar begroting 2024 een lening van het BGHGT heeft opgenomen voor de jaren 2022 en 2023, maar toen niet onder curatele viel?

Tout à l'heure, le ministre-président a déclaré que Saint-Josse devait encore 7,5 millions d'euros à la zone de police Bruxelles-Nord, confrontée à d'énormes défis en matière de sécurité. Quelle est votre réaction en tant que ministre de tutelle ?

Riepen naast Sint-Joost-ten-Node nog andere gemeenten de hulp van het BGHGT in? Hoeveel middelen verstrekt het BGHGT momenteel aan de gemeenten?

Daarnet zei minister-president Vervoort in zijn antwoord op een vraag over de financiering van de politiezones dat Sint-Joost-ten-Node een betalingsachterstand heeft van 7,5 miljoen euro aan de politiezone Brussel-Noord, die met gigantische veiligheidsuitdagingen te maken krijgt. Hoe reageert u als toezichhoudend minister op de financiële malaise in Sint-Joost-ten-Node?

1187 **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang)** *(en néerlandais).*- *La Région bruxelloise a récemment décidé d'accorder un prêt à la commune de Saint-Josse-ten-Noode, qui est confrontée à une dette colossale et qui est en défaut de paiement de factures à l'égard de la zone de police Bruxelles-Nord et du CPAS.*

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang).- Het Brussels Gewest heeft onlangs beslist de gemeente Sint-Joost-ten-Node een lening toe te kennen om haar werking en de betaling van haar personeel te garanderen, in theorie althans. Zonder die gewestelijke steun zou Sint-Joost-ten-Node met acute cashproblemen te maken krijgen.

Les habitants de la commune - surtout les plus vulnérables - sont ainsi doublement victimes de la mauvaise gestion communale et confrontés à de fortes hausses du prix des services essentiels et de la taxe sur le précompte immobilier, notamment. Aujourd'hui, ils ne sont pas certains de continuer à bénéficier de ces services car le personnel communal a cessé le travail.

We weten intussen dat het saneringsplan maandenlang op zich heeft laten wachten. Er is nog steeds onvoldoende transparantie vanwege het gemeentebestuur over de precieze omvang van de financiële impasse. Wat we wel weten, is dat de schuldenberg van Sint-Joost-ten-Node gigantisch is. De gemeente heeft niet alleen een begrotingstekort van 13 miljoen euro, maar ook torenhoge onbetaalde facturen bij de politiezone Brussel-Noord en het OCMW, en mogelijk zelfs ook bij de Europese Commissie. Oppositiepartijen spreken van minstens 45 miljoen

Comment le gouvernement justifie-t-il le dégagement de millions d'euros de crédits pour une commune qui ne parvient plus à gérer correctement ses finances ?

Comment imposer des réformes structurelles ?

Pouvez-vous garantir qu'il y aura enfin de la transparence sur les dettes et les obligations réelles de Saint-Josse-ten-Noode ?

Comment faire pour que la population ne soit plus victime des pratiques abusives du bourgmestre Kir ?

Quelles conditions la Région imposera-t-elle à la commune si celle-ci ne remplit pas ses obligations ?

euro aan openstaande schulden, wat gigantisch veel is voor de armste gemeente van het land.

De inwoners van Sint-Joost-ten-Node zijn twee keer het slachtoffer van het wanbeleid, in het bijzonder de kwetsbaarsten. Enerzijds omdat hun bestuur er niet in slaagt een gezonde financiële koers te varen en anderzijds omdat ze geconfronteerd worden met forse prijsstijgingen van essentiële diensten. Zo gaat de taks op de onroerende voorheffing met 37% omhoog, worden paspoorten en identiteitskaarten duurder en kost trouwen of zelfs een simpele adreswijziging plots geld. Vandaag is het zelfs niet meer zeker of die diensten nog langer verleend worden, aangezien het gemeentepersoneel het werk neerlegt. Het slechte bestuur wordt dus verhaald op de bevolking, die al zwaar gebukt gaat onder de levensduurte.

Hoe verantwoordt de Brusselse regering dat ze miljoenen euro's aan kredieten vrijmaakt voor een gemeente die er al jaren niet in slaagt haar financiën op orde te krijgen?

Hoe zult u ervoor zorgen dat het geld niet gewoon dient om gaten te dichten, en dat er structurele hervormingen worden afgedwongen?

Kunt u garanderen dat er eindelijk transparantie komt over de reële schulden en verplichtingen van Sint-Joost-ten-Node, zodat de Brusselaars weten waarvoor hun belastinggeld wordt aangewend?

Hoe zult u voorkomen dat de bevolking, en zeker de kwetsbaarste inwoners, nog langer de dupe zijn van de wanpraktijken van burgemeester Kir en zijn bestuur?

Welke voorwaarden zal het gewest opleggen aan de gemeente Sint-Joost-ten-Node als ze zich niet houdt aan de verplichtingen die het heeft geformuleerd?

M. Benjamin Dalle (cd&v) (en néerlandais).- Dans sa réponse concernant le financement des zones de police, le ministre-président a indiqué que Saint-Josse-ten-Noode n'avait pas versé de dotation à la zone de police Bruxelles-Nord en 2025 et qu'elle avait comblé son retard de paiement pour 2024.

Ce défaut de paiement est-il pris en compte dans l'octroi du prêt à la commune ? À quelles conditions est assorti ce prêt ?

De heer Benjamin Dalle (cd&v).- Zonet stelde ik de minister-president een aantal vragen over de financiering van de politiezones door de gemeenten. Uit zijn antwoord blijkt dat de politiezone Brussel-Noord veel meer investeert in veiligheid dan de andere zones: het gaat om 407 euro per inwoner, tegenover 230 euro in politiezone Marlow en 261 euro in politiezone Montgomery. Binnen de politie zone Brussel-Noord moest de gemeente Sint-Joost-ten-Node tussen januari en november van dit jaar 7,5 miljoen euro bijdragen, maar dat heeft ze niet gedaan. Wel heeft ze 6 miljoen euro betaald om de achterstand van vorig jaar in te halen.

Wordt er rekening gehouden met de wanbetaling in het kader van de financiering van de politiezones voor het verstrekken van de lening? Kunt u de concrete afspraken en voorwaarden toelichten die gekoppeld zijn aan de lening voor Sint-Joost-ten-Node?

Ik ga ervan uit dat u als prominent inwoner van Schaarbeek veel belang aan hecht aan een correcte financiering van het lokale veiligheidsbeleid, ook door Sint-Joost-ten-Node.

1191 **M. Stijn Bex (Groen)** (en néerlandais).- *Saint-Josse-ten-Noode est en quelque sorte le reflet du débat sur la place des pouvoirs locaux à Bruxelles, mais aussi un exemple de commune qui pourrait être intégrée dans un ensemble plus vaste, par exemple Schaerbeek ou la Ville de Bruxelles.*

La Flandre a instauré une incitation financière pour les communes désireuses de fusionner, à savoir la réduction de leur dette. Avez-vous examiné s'il serait utile d'introduire un système similaire à Bruxelles ?

La Région pourrait inciter les communes à examiner la possibilité de réaliser des économies d'échelle en cas de collaboration. La réflexion ne doit pas se limiter à Saint-Josse-ten-Noode, même s'il y a urgence dans cette commune.

1193 **M. Bernard Clerfayt, ministre** (en néerlandais).- *Aucune mesure n'a été prise par le gouvernement pour Saint-Josse-ten-Noode. J'ai toutefois chargé mon administration de rechercher des réponses appropriées aux difficultés rencontrées par la commune.*

La situation de Saint-Josse s'est fortement détériorée ces deux dernières années, passant d'un déficit de 3 millions d'euros en 2023 à 13 millions d'euros en 2024. Un inspecteur régional a été mandaté afin d'identifier des pistes de solution. Les services régionaux de tutelle seront associés à ceux de l'Inspection régionale pour renforcer la gouvernance communale.

L'analyse de l'Inspection régionale permettra d'identifier les causes de la dégradation financière de la commune et de déterminer si une intervention du Fonds régional bruxellois de refinancement des trésoreries communales est nécessaire. Ce serait une première.

De heer Stijn Bex (Groen).- De vorige sprekers hebben al heel wat vragen gesteld over het financiële wanbeheer en het geknoei in Sint-Joost-ten-Node. Ik wil in mijn vraag nog een stapje verder gaan.

Sint-Joost-ten-Node is ergens de exponent van de discussie die je in Brussel zou kunnen voeren over de plaats van de lokale besturen. Ik wil niet pleiten voor het 'one brussels' van de collega's van Vooruit, maar ik denk wel dat Sint-Joost-ten-Node een voorbeeld is van een gemeente die beter in een groter geheel zou worden opgenomen, bijvoorbeeld Schaarbeek of Brussel-Stad, maar dan moet dat wel interessant zijn voor die gemeenten.

Vlaanderen heeft een financiële stimulans ingevoerd voor gemeenten die beslissen om te fuseren, namelijk de vermindering van hun schuld. Ik vind niet dat het gewest het hele wanbeheer van Sint-Joost-ten-Node op zich moet nemen, maar hebben u en uw administratie onderzocht of het nuttig zou zijn om een vergelijkbaar systeem in te voeren in het Brussels Gewest? Het doel is niet dat het gewest gemeenten verplicht om te fuseren, maar het gewest zou wel gemeenten een stimulans kunnen geven om te kijken of er geen schaalvoordelen mogelijk zijn als ze samenwerken. Dat kan een positief signaal naar de gemeenten zijn.

De denkoefening moet niet alleen over Sint-Joost-ten-Node gaan, maar uit de vragen van de collega's blijkt dat het probleem daar toch wel heel urgent wordt.

De heer Bernard Clerfayt, minister.- Als minister ben ik geïnteresseerd in de financiële situatie van alle gemeenten. Ik ben immers minister voor het hele gewest.

Voorlopig heeft de regering geen specifieke maatregelen genomen voor de gemeente Sint-Joost-ten-Node. Wel heb ik, naar aanleiding van het verzoek tot herfinanciering van de gemeente, mijn diensten opgedragen om een passende oplossing te zoeken voor de vastgestelde problemen.

Tot voor kort was er trouwens geen probleem bij die gemeente. In 2023 was er sprake van een tekort van 3 miljoen euro, dat vervolgens in 2024 opeens tot 13 miljoen euro opliep. De situatie is de voorbije jaren dus sterk verslechterd.

Een gewestelijke inspecteur werd binnen de gemeente aangesteld om de situatie te evalueren en mogelijke oplossingen te zoeken. De gewestelijke diensten die met het toezicht belast zijn, werken samen met de dienst van de gewestelijke inspectie en hanteren daarbij een aanpak die erop gericht is het gemeentelijk bestuur te versterken.

U vraagt of de aanvraag voor een lening is goedgekeurd en om welk bedrag het gaat. Uit de analyse van de gewestelijke inspectie moet blijken wat de oorzaken zijn van de verslechterende situatie bij de gemeente en of een interventie van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT) noodzakelijk is.

¹¹⁹⁵ *Dans l'éventualité où un prêt serait accordé, celui-ci devrait impérativement faire l'objet d'une convention de prêt. Cette convention serait accompagnée d'un plan de redressement pluriannuel, fondé sur des mesures structurelles destinées à garantir le retour à l'équilibre budgétaire. L'ensemble du dossier devrait ensuite être soumis à l'approbation du gouvernement.*

En ce qui concerne un prêt du FRBRTC que la commune aurait inscrit dans son budget 2024, il ne s'agit pas en réalité de prêts accordés pour redresser la situation financière de la commune tels que définis à l'article 2, § 2 de l'ordonnance, mais bien de prêts accordés par le gouvernement dans le cadre du financement de certains investissements d'intérêt collectif initiés par les pouvoirs locaux, tel que défini à l'article 2, § 4 de l'ordonnance.

¹¹⁹⁷ *Berchem-Sainte-Agathe et Molenbeek-Saint-Jean ont également introduit une demande d'aide au FRBRTC dans le cadre de l'assainissement de leurs finances communales. Ces communes sont déjà suivies par un inspecteur régional et ont chacune déposé un plan en équilibre pour 2025-2027.*

Le budget total dont dispose le Fonds au bénéfice des communes est réparti comme suit : 16,5 millions d'euros pour l'assainissement financier des pouvoirs locaux et 33,5 millions d'euros pour le financement d'investissements d'intérêt collectif.

La Région a accordé une avance de trésorerie à la commune de Saint-Josse-ten-Noode afin de garantir la continuité des services publics locaux et la couverture des dépenses courantes. Il s'agit d'une avance récupérable sur recettes et entièrement remboursable par la commune (art. 2, § 3, de l'ordonnance), et non d'un prêt destiné à un redressement financier.

Tot nu toe was er geen tussenkomst van het fonds voor een langetermijnkrediet.

Tevens vraagt u welk saneringsplan de gemeente krijgt opgelegd. Indien een lening van het fonds zou worden overwogen om het herstel van de gemeenten te ondersteunen, dan moet die verplicht het voorwerp uitmaken van een kredietovereenkomst. Aan die overeenkomst zou een meerjarenherstelplan worden toegevoegd, gebaseerd op structurele maatregelen die gericht zijn op het waarborgen van het begrotingsevenwicht, conform de bepaling in artikel 242 van de Nieuwe Gemeentewet. Het volledige dossier zou vervolgens ter goedkeuring aan de regering moeten worden voorgelegd. Dat is nog niet het geval.

Vervolgens vraagt u toe te lichten waarom de gemeente in haar begroting 2024 een lening van het BGHGT had lopen in 2022 en 2023, maar toen nog niet onder curatele viel. Het ging niet om leningen om de financiële situatie van de gemeenten te herstellen, zoals bepaald in artikel 2, § 2 van de ordonnantie, maar wel om leningen die door de regering worden toegekend in het kader van een financiering van bepaalde investeringen van collectief belang, geïnitieerd door de lokale overheden, zoals bepaald in artikel 2, § 4 van de ordonnantie.

Het fonds heeft verschillende opdrachten. Een daarvan is gemeenten die met langdurige moeilijkheden kampen, een specifieke lening toekennen, om ze de tijd te geven opnieuw tot een evenwicht te komen. Het fonds biedt daarnaast specifieke kaskredieten aan voor thesaurieën op korte termijn, maar ook langetermijnleningen voor investeringen, niet voor courant beheer. De herstelleningen vallen onder het eerste type opdracht.

Mijnheer Vanden Borre, naast de gemeente Sint-Joost-ten-Node hebben ook andere gemeenten de hulp ingeroepen van het BGHGT. Zo hebben ook Sint-Agatha-Berchem en Sint-Jans-Molenbeek in 2025 bij die instelling een verzoek ingediend in het kader van een opdracht inzake financiële sanering van de plaatselijke besturen. Die aanvragen worden nog altijd onderzocht. Die gemeenten worden al door een gewestelijke inspecteur gevolgd en beide hebben al een plan voor 2025-2027 kunnen indienen, dat voor elk jaar van het plan in evenwicht is met het dienstjaar.

Het BGHGT beschikt over een interventiecapaciteit in de vorm van de toekenning van leningen van 16,5 miljoen euro voor zijn opdracht inzake de financiële sanering van de lokale besturen (opdracht 1) en een interventiecapaciteit van 33,5 miljoen euro voor de financiering van investeringen van collectief belang geïnitieerd door de lokale overheden (opdracht 5). Dat is het totaalbudget dat het fonds aan de gemeenten kan besteden.

Mijnheer De Brabandere, het gewest heeft een thesaurieoverschot toegekend aan de gemeente Sint-Joost-ten-Node om de continuïteit van de plaatselijke openbare diensten te verzekeren en de betaling van het gemeentepersoneel mogelijk te maken. Zonder dat kaskrediet zou de gemeente niet langer in staat geweest zijn om haar lopende uitgaven te dekken. Het betreft een voorschot dat op de inkomsten kan

¹¹⁹⁹ *Fin septembre, j'ai chargé deux inspecteurs régionaux d'évaluer la situation financière de la commune et de son CPAS. Leurs conclusions permettront d'estimer si une intervention du FRBRTC dans le cadre d'un redressement financier se justifie. Sur cette base, la commune élaborera un budget pour 2025, ainsi qu'un plan trisannuel pour 2025-2027 intégrant des mesures structurelles et de bonne gestion en vue de retrouver un équilibre budgétaire et une trésorerie saine.*

Si, durant sa mission, l'inspection régionale constate des irrégularités, les services de tutelle en sont avertis. La commune restant sous tutelle administrative, tout acte communal peut faire l'objet d'une mesure de tutelle en cas d'illégalité ou de non-conformité à l'intérêt général. De plus, en cas d'irrégularités avérées, une décision communale peut être annulée ou suspendue.

¹²⁰¹ *Le non-respect, par la commune, de ses obligations liées au prêt de la Région pourrait avoir des conséquences sur une éventuelle intervention du FRBRTC. Cependant, les mesures prises par la commune suffiront peut-être à ramener les finances communales à l'équilibre. Si intervention du Fonds il y a, une convention de prêt sera conclue entre le FRBRTC, la Région et la commune de Saint-Josse-ten-Noode.*

Concernant la dette à court terme de la commune vis-à-vis de la zone de police, ce n'est pas une première, et le montant dû cette année est similaire à celui de l'an dernier. Cette dette sera payée dès que les finances communales le permettront.

worden teruggevorderd, en niet een lening voor het financieel herstel van de gemeenten, zoals bepaald in artikel 2, § 2, 7° van de ordonnantie van 8 april 1993 houdende oprichting van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën. Deze lening werd toegekend in het kader van artikel 2, § 3 dat het fonds toestaat op te treden als financieel coördinatiecentrum, dus als een bank. Dergelijke leningen zijn thesaurievoorschotten die de plaatselijke besturen op korte termijn volledig moeten terugbetalen.

Wat de transparantie over de schulden en de verplichtingen van de gemeente Sint-Joost-ten-Node betreft, heb ik eind september twee gewestelijke inspecteurs aangesteld om de financiële situatie van de gemeente en haar OCMW te evalueren en oplossingen te zoeken om die duurzaam te herstellen. Aan de hand van de resultaten moeten we dan beoordelen in hoeverre de vastgestelde oorzaken een tussenkomst van de BGHGT rechtvaardigen in het kader van zijn herstelopdracht zoals omschreven in artikel 2, § 2, 7° van de ordonnantie van 8 april 1993. De conclusies van die evaluatie moeten de gemeente ook in staat stellen om zo snel mogelijk een begroting voor het boekjaar 2025 op te stellen, evenals een driejarenplan 2025-2027, met alle structurele maatregelen en maatregelen voor goed bestuur die nodig zijn voor een duurzaam herstel van het begrotingsevenwicht en voor een terugkeer naar een gezonde thesaurie.

U vraagt me hoe ik wil voorkomen dat de inwoners, en dan vooral de kwetsbaarste, nog langer de dupe zijn van de wanpraktijken van de burgemeester. De gewestelijke toezichthoudende diensten werken nauw samen met de gewestelijke inspectie om het gemeentebestuur te versterken. Als de gewestelijke inspecteur tijdens een opdracht onregelmatigheden vaststelt, wordt de toezichthoudende dienst daarvan op de hoogte gebracht en kunnen toezichtsmaatregelen worden genomen. De gemeente blijft onder administratief toezicht staan, wat betekent dat elke gemeentelijke handeling onderworpen kan worden aan een toezichtsmaatregel in geval van onwettigheid of niet-overeenstemming met het algemeen belang. Bovendien wordt elke melding van onregelmatigheden aan de toezichthoudende diensten geanalyseerd en kunnen in geval van bewezen onregelmatigheden maatregelen zoals annulering of opschorting worden genomen.

U vraagt vervolgens wat er zal gebeuren als de gemeente haar verplichtingen met betrekking tot de gewestelijke lening niet naleeft. Aan de hand van de evaluatie door de gewestelijke inspecteurs zal worden beoordeeld of een tussenkomst van het BGHGT gerechtvaardigd is in het kader van de financiële herstelopdracht. Misschien volstaan de maatregelen die de gemeente neemt, zoals een belastingverhoging, immers om de gemeentefinanciën opnieuw in evenwicht te brengen.

In geval van een tegemoetkoming door het BGHGT zal een leenovereenkomst worden gesloten tussen het BGHGT, het gewest en de gemeente Sint-Joost-ten-Node, waarin de

Le prêt à court terme a été accordé dans l'attente d'un audit financier approfondi, qui déterminera si un plan de redressement est nécessaire ou non.

verplichtingen van de gemeente en de maatregelen in geval van niet-naleving worden vastgelegd.

Mijnheer Dalle, de gemeente heeft een kortetermijnschuld ten aanzien van de politiezone. Dat is al vaker gebeurd, maar uit de cijfers die we gekregen hebben van de minister-president blijkt dat de schuld van vorig jaar bijna gelijk is aan de schuld van dit jaar. Alles hangt af van de financiën van de gemeente: wanneer ze over de nodige middelen beschikt, betaalt ze haar schuld; wanneer dat niet mogelijk is, lopen de betalingen een paar maanden vertraging op.

De kortetermijnlening die aan de gemeente is toegekend, moet ervoor zorgen dat de gemeente de ambtenaren en de schulden aan het OCMW of de politiezone kan betalen in afwachting van een grondige financiële doorlichting, waaruit moet blijken of er al dan niet een herstelplan nodig is.

Mijnheer Bex, u kunt een fusie overwegen, maar Sint-Joost-ten-Node is nu net, samen met Brussel-Stad, een van de weinige Brusselse gemeenten die in een relatief comfortabele belastingtoestand verkeren. Volgens onderzoek van Brussel Plaatselijke Besturen is de fiscale basis van Sint-Joost-ten-Node veel steviger dan die van veel andere gemeenten en bijna zo goed als die van Brussel-Stad.

De financiële toestand van het gewest biedt geen ruimte om een fusie van gemeenten aan te moedigen. Het gewest zou de gemeenten misschien tegemoet kunnen komen op het vlak van de dotatie, iets wat ook Vlaanderen doet. In Brussel is de dotatie aan de gemeenten tot nu toe jaarlijks met 2% gestegen, ook in jaren met een inflatie van 10%, zoals in 2022, of van 5%, zoals in 2023. Tegenover een inflatie van 15% in twee jaar stond dus een stijging van de dotatie met 4%. Dat betekent dat de gemeentelijke middelen in die periode met 11 procentpunt zijn afgenomen. Het gewest heeft dus bespaard op zijn uitgaven aan de gemeenten.

Het zou beter zijn om de dotatie aan de gemeenten net zoals in Vlaanderen te berekenen op basis van de inflatie en de economische groei. Vlaamse gemeenten hebben daardoor 12% extra gekregen in 2022 en 9% in 2023. Op die manier zouden we problemen met de gemeentefinanciën kunnen voorkomen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).- Ik ben het oneens met uw antwoord en een deel van uw analyse. U verwijst naar Vlaanderen, maar daar werd een grondige hervorming doorgevoerd die er in Brussel nooit is gekomen. Het Brussels Gewest heeft nog steeds negentiende-eeuwse structuren en een verouderde wetgeving. Dat leidt tot uitwassen, ook op begrotingsvlak. Momenteel kampt Sint-Joost-ten-Node met de grootste problemen, maar ook veel andere Brusselse gemeenten zakken weg in een financieel moeras.

U staat ernaar te kijken en stopt hun af en toe wat extra middelen toe, maar structureel onderneemt u niets. Dat is problematisch. In het Vlaams Gewest wordt er wel ingegrepen. De gemeenten worden er gestimuleerd om te fusioneren, hun begroting wordt er veel strenger gecontroleerd en financiële uitwassen zoals in

¹²⁰³ *Quant à une éventuelle fusion de Saint-Josse-ten-Noode et de la Ville de Bruxelles, une étude de Bruxelles Pouvoirs locaux a montré que la base fiscale de Saint-Josse-ten-Noode était bien plus solide que celle d'autres communes. Par ailleurs, la situation financière de la Région n'est pas propice à une fusion des communes.*

À l'instar de la Flandre, la Région bruxelloise pourrait faire un pas vers les communes en adaptant sa dotation. Celle-ci a augmenté de 2 % par an, alors que l'inflation est bien plus élevée. La Région économise donc sur ses dépenses aux communes.

Or, elle pourrait baser sa dotation sur l'inflation et la croissance économique, ce qui éviterait aux communes de connaître des difficultés financières.

¹²⁰⁵ **M. Mathias Vanden Borre (N-VA)** (en néerlandais).- *Je ne partage pas totalement votre analyse. Contrairement à la Région bruxelloise, la Flandre a mené une réforme en profondeur dans ce domaine. Bien que la situation la plus grave soit à Saint-Josse-ten-Noode, d'autres communes bruxelloises sombre dans une crise financière.*

D'un point de vue structurel, vous n'avez rien fait. En Flandre, les communes sont encouragées à fusionner et leurs budgets sont davantage contrôlés.

Les signaux actuels sont particulièrement inquiétants, et ne sont pas neufs pour autant. Vous admettez d'ailleurs que Saint-Josse-ten-Noode était déjà en déficit en 2023.

En outre, la plupart des communes bruxelloises n'ont pas de budget en début d'année. Il s'agit d'un problème qui s'aggrave au fil des ans et qui est profondément ancré dans le système. Au niveau régional également, on constate une mauvaise gestion financière en raison de l'absence de gouvernement.

Dans ce contexte, la Région et les communes bruxelloises ont besoin de réformes. L'envoi d'un ou deux inspecteurs sur place n'est pas suffisant.

¹²⁰⁷ *Les exemples de communes en difficulté sont légion.*

(Remarques de la présidente)

Le ministre a également dépassé son temps de parole.

(Remarques de M. Clerfayt, ministre, et de M. Ghyssels)

Malgré les plans de relance, la situation des communes est loin de s'améliorer. Au contraire, elle empire, que ce soit à Saint-Josse-ten-Noode, à Anderlecht, à Berchem-Sainte-Agathe ou ailleurs.

¹²¹³ **M. Bob De Brabandere (Vlaams Belang) (en néerlandais).** *- La situation à Saint-Josse-ten-Noode n'est pas un incident local, mais un énième signal d'alarme d'une crise plus large de la gestion à Bruxelles.*

En outre, les problèmes de cette commune vont bien au-delà des simples chiffres dans le rouge. On y note la fermeture d'une agence immobilière sociale pour mauvaise gestion et pour fraude potentielle, ainsi que des tensions internes au sein de l'administration.

Aujourd'hui, onze des dix-neuf communes bruxelloises sont déjà sous tutelle régionale, et la Région est elle-même au bord du shutdown institutionnel, en raison de ses finances défaillantes.

Sint-Joost-ten-Node zouden niet zomaar door de vingers worden gezien.

De huidige signalen zijn bijzonder onrustwekkend. Ze zijn echter niet nieuw. U zegt dat de toestand in Sint-Joost-ten-Node tot voor kort correct was, maar tegelijkertijd geeft u toe dat het tekort in 2023 al werd opgebouwd. Eind 2024 bedroeg het reeds 13 miljoen euro.

Daarnaast heeft de gemeente Sint-Joost-ten-Node jaar na jaar zijn begroting niet tijdig ingediend. Het is overigens niet de enige gemeente die in dat geval verkeert. Meer nog, de meeste Brusselse gemeenten dienen geen begroting in of hebben geen begroting bij het begin van het jaar. Dat is wanbeheer, en het probleem wordt bovendien jaar na jaar erger. Ook op het niveau van het gewest doet zich ondertussen door het uitblijven van een regering financieel wanbeheer voor. Dat probleem zit tot in de wortels van het systeem.

Het enige antwoord dat beleidsmakers kunnen geven, is hervormen. Dat hebben Brussel en de Brusselse gemeenten nodig. Daar was tijdens de vorige regeerperiode echter geen sprake van. Nu de regering in lopende zaken is, wacht u af. U stuurt een of twee inspecteurs ter plaatse, maar daarmee wordt het probleem natuurlijk niet opgelost. Het volstaat gewoon niet.

De voorbeelden zijn legio. U verwijst ook naar Sint-Agatha-Berchem en naar Sint-Jans-Molenbeek.

(Opmerkingen van de voorzitter)

De minister heeft zijn tijd ook wat overschreden, dus als u mij toestaat, maak ik mijn betoog even af.

(Opmerkingen van de heer Clerfayt, minister, en van de heer Ghyssels)

De gemeenten hebben een herstelplan, maar structureel is de situatie allerm minst opgelost. Gemeenten als Molenbeek staan onder curatele, maar het systeem werkt absoluut niet. Integendeel, de situatie verergert nog. Dat geldt ook voor Sint-Joost-ten-Node, Anderlecht, Sint-Agatha-Berchem enzovoort.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang). - De situatie in Sint-Joost-ten-Node is geen lokaal akkefietje, maar een zoveelste alarmsignaal van een bredere Brusselse bestuurscrisis. Een gemeente die gewestelijke noodsteun nodig heeft om haar eigen personeel te kunnen betalen, bevindt zich niet louter in moeilijkheden, maar zit in structureel verval. Dat is niet plots gebeurd, het gaat al vele jaren die richting uit.

Daarbij komt nog dat de problemen in Sint-Joost-ten-Node veel verder gaan dan louter de rode cijfers. Zo is er ook de stopzetting van een sociaal verhuurkantoor wegens wanbeheer, maar ook wegens mogelijke fraude. Ook zijn er interne spanningen binnen het bestuur. Dat alles toont aan hoe diep het falen zit.

Une telle situation est inédite à Bruxelles. Il est impératif d'intervenir avec fermeté, transparence et cohérence, au risque de voir la Région entraînée dans une spirale de mauvaise gestion par la commune de Saint-Josse-ten-Noode et par d'autres communes. Les Bruxellois méritent mieux que cela.

Zoals de heer Vanden Borre al duidelijk stelde, is Sint-Joost-ten-Node geen uitzondering. Vandaag staan al elf van de negentien Brusselse gemeenten onder gewestelijk toezicht. Datzelfde gewest staat nota bene zelf binnen enkele maanden op de rand van een institutionele shutdown, door de eigen ontspoorde financiën. Die neerwaartse spiraal is dus niet louter lokaal, maar ook gewestelijk.

U zei dat het om een voorschot ging en u vergeleek het gewest met een bank. Maar als banken hun geld niet zien, deinzen ze er niet voor terug om hard op te treden. Dat is tot nu toe nooit gebeurd in Brussel. Ik hoop alvast dat men niet kiest voor een nieuw laagje vernis, maar dat men doortastend, transparant en consequent ingrijpt. Het herstel in Sint-Joost-ten-Node, maar eigenlijk op alle niveaus in het gewest, moet eindelijk structureel worden. Als men opnieuw kiest voor halfslachtige oplossingen, dan wordt het gewest, dat zelf al in financieel zwaar weer zit, verder meegesleurd in een cyclus van falend bestuur door Sint-Joost-ten-Node, maar ook door andere Brusselse gemeenten. De Brusselaars verdienen beter.

¹²¹⁵ **M. Benjamin Dalle (cd&v)** (en néerlandais).- Vous devriez conditionner l'octroi d'un prêt ou d'une avance au paiement correct de la zone de police et n'accorder une aide financière à la commune qu'une fois les 7,5 millions d'euros d'arriérés versés.

De heer Benjamin Dalle (cd&v).- U lichtte de verschillende mogelijke leningen en voorschotten toe: voor een investering, voor herstel of om liquiditeitsredenen. Wanneer u daar binnenkort over beslist, zou u als voorwaarde moeten stellen dat de gemeente de politiezone op een correcte manier betaalt. Een achterstal van 7,5 miljoen euro maakt de werking van de politiezone immers bijzonder moeilijk. Veiligheid is, zeker rond het Noordstation, een prioriteit. U mag dan ook alleen financieel tegemoetkomen wanneer die achterstal is weggewerkt.

Tijdens de plenaire vergadering van 14 november 2025 zei minister De Smedt dat vanaf april 2026 het risico bestaat op thesaurieproblemen bij het Brussels Gewest. Heeft dat een impact op de mogelijkheid van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën om thesauriekredieten toe te kennen? Het zou immers vreemd zijn dat, terwijl het gewest zelf met financiële problemen kampt, het zou proberen om de liquiditeitsproblemen van de gemeenten op te lossen.

¹²¹⁵ **M. Stijn Bex (Groen)** (en néerlandais).- La commune de Saint-Josse-ten-Noode reçoit suffisamment d'argent grâce à une solide base fiscale. Le problème vient d'une mauvaise gestion de l'administration communale.

De heer Stijn Bex (Groen).- U hebt gelijk wanneer u zegt dat de gemeente Sint-Joost-ten-Node een stevige fiscale basis heeft. Dat maakt de situatie echter nog veel erger, want de gemeente ontvangt voldoende geld om goed bestuur mogelijk te maken en toch verknoeit het gemeentebestuur het nog.

De reden daarvoor is wanbeleid. In Sint-Joost-ten-Node zit Groen al heel lang in de oppositie. De betrokken gemeenteraadsleden proberen helderheid te krijgen over de financiële toestand van de gemeente. Telkens wanneer ik contact heb met hen, ervaar ik dat ze bijzonder gefrustreerd zijn, omdat de gemeente bijzonder slecht bestuurd wordt.

Ik ben dan ook van mening dat u het gemeentebestuur van Sint-Joost-ten-Node tot de orde moet roepen. U kunt tijdelijk geld lenen dat de gemeente onmiddellijk moet terugbetalen, maar wie geld geeft aan een instelling die dreigt failliet te gaan en

Dans l'opposition, les conseillers communaux Groen sont frustrés de constater que la commune est si mal gérée. Vous devriez rappeler à l'ordre l'administration communale.

De plus, si l'on prête de l'argent à une institution qui est menacée de faillite et qui n'est pas en mesure de respecter ses obligations de paiement, le risque est de ne jamais revoir cet argent.

- Les incidents sont clos.

1223 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BENJAMIN DALLE**

1223 **à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,**

1223 **concernant le suivi par la Région des plans pluriannuels et de relance des communes bruxelloises.**

1225 **M. Benjamin Dalle (cd&v) (en néerlandais).**- *Onze des dix-neuf communes - douze avec Saint-Josse-ten-Noode -, ont conclu un plan de redressement financier avec le Fonds régional bruxellois de refinancement des trésoreries communales (FRBRTC). Certaines, comme Molenbeek-Saint-Jean, s'en écartent de manière dramatique.*

Les communes doivent soumettre leurs comptes annuels à la Région le 30 juin au plus tard. Avez-vous reçu les comptes annuels 2024 de toutes les communes ? Que révèle leur analyse sur l'évolution de leur résultat cumulé ? Certaines communes s'écartent-elles de leur plan de redressement ?

Depuis novembre 2024, certaines communes ont-elles signalé qu'elles rencontraient des difficultés pour établir ou équilibrer leur budget 2025 ?

Sur quels points et dans quelle mesure la commune de Molenbeek-Saint-Jean s'écarte-t-elle encore davantage de son plan de redressement ? Quelles mesures supplémentaires la Région prend-elle pour s'assurer que cette commune continue à suivre son plan de redressement ?

Envisagez-vous des mesures d'accompagnement ou des sanctions supplémentaires ? Quelles mesures estimez-vous nécessaires pour renforcer le contrôle préventif et éviter de nouvelles situations de crise ?

haar betalingsverplichtingen niet kan nakomen, ziet zijn geld mogelijk nooit meer terug. Dat is wat dreigt te gebeuren met Sint-Joost-ten-Node. Daarom moeten we bijzonder waakzaam zijn.

- *De incidenten zijn gesloten.*

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BENJAMIN DALLE

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de opvolging door het gewest van de meerjaren- en herstelplannen van de Brusselse gemeenten.

De heer Benjamin Dalle (cd&v).- Elf van de negentien gemeenten, of twaalf met Sint-Joost-ten-Node erbij, hebben een financieel herstelplan afgesloten met het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT). We hebben het daarnet gehad over Sint-Joost-ten-Node, maar ook Sint-Jans-Molenbeek wijkt intussen dramatisch af van het driejarige herstelplan dat die gemeente was opgelegd. De jaarrekening 2023 vertoont een tekort van 9 miljoen euro, terwijl dat volgens het herstelplan maar 415.000 euro mocht bedragen, een afwijking van meer dan 8,5 miljoen euro.

Volgens de Nieuwe Gemeentewet moeten de gemeenten hun jaarrekening uiterlijk op 30 juni indienen bij het gewest. Gezien de preciaire financiële situatie van een groot deel van de gemeenten is een strikte en transparante opvolging van de meerjaren- en herstelplannen zeer belangrijk om ontsparingen te voorkomen.

Hebt u inmiddels de jaarrekeningen 2024 van alle Brusselse gemeenten ontvangen? Wat leert hun analyse over de evolutie van het gecumuleerde resultaat van de gemeenten? Zijn er gemeenten die afwijken van de hun opgelegde herstelplannen?

Hebben sommige gemeenten sinds november 2024 aan uw kabinet of de administratie gesignaleerd dat ze problemen ondervinden om hun begroting 2025 op te stellen of in evenwicht te brengen? Om welke gemeenten en welke moeilijkheden gaat het?

Kunt u toelichten op welke punten en in welke mate Sint-Jans-Molenbeek nog sterker afwijkt van het door het gewest opgelegde herstelplan? Welke bijkomende maatregelen neemt het gewest om te verzekeren dat die gemeente alsnog haar saneringstraject volgt, bijvoorbeeld schorsing of temporisering van tegemoetkomingen, terugvordering van steun of aanwijzing van een bijzondere commissaris?

Zult u in het licht van de aanhoudende moeilijkheden in sommige gemeenten bijkomende begeleidings- of sanctiemaatregelen nemen, zoals tegemoetkomingen vertragen of schorsen, het niet-invorderbaar verklaren van leningen stopzetten of een bijzondere

1227 **M. Mathias Vanden Borre (N-VA)** (en néerlandais).- *Nous ne constatons ni évolution positive de la situation, ni assainissement financier des communes. Il est clair que seules des réformes peuvent apporter une solution.*

Les budgets des dix-neuf communes pour l'année 2025 ont-ils été soumis à vos services et approuvés ? Certaines communes ont-elles déjà approuvé leur budget 2026 et l'ont-elles soumis à vos services ? Les communes parviendront-elles à respecter la date butoir de présentation de leur budget ?

1229 **M. Marc-Jean Ghyssels (PS)**.- *Comment voulez-vous que la situation s'améliore ? Tout est fait pour empêcher Bruxelles de fonctionner.*

(Sourires de Mme Godfrin)

Certains s'en amusent, mais, de manière générale, il y a une volonté du gouvernement fédéral de transférer la charge à d'autres niveaux. Thomas Dermine l'expliquait très bien, car la situation des grandes villes en Wallonie est semblable à la situation de la Région bruxelloise. On se décharge ainsi dans la poubelle des communes. Alors que le niveau fédéral devrait soutenir les pouvoirs locaux, qui sont les pouvoirs les plus proches des citoyens et en lesquels ceux-ci ont le plus confiance, le fédéral fait exactement le contraire. Certains partis qui sont complices de cette attitude s'en amusent.

Petit moment d'humour noir, je partage avec vous un événement : « Lundi, tous à Perwez, pour savoir à quelle sauce votre commune sera mangée. Venez questionner les cuisiniers ». Auparavant, les cuisiniers se faisaient appeler ingénieurs, mais depuis qu'on a constaté qu'ils ne savaient pas calculer, ils se font appeler les cuisiniers. Et les plats qu'ils vont nous servir sont immangeables. Si cette situation se présentait dans ma commune, j'irais à cet événement en pensant que je pourrais rencontrer M. Quintin qui refuse toute discussion avec les parlementaires de la présente commission.

Je n'ai pas entendu les intervenants précédents nous dire que la Région bruxelloise, depuis ses origines, est sous-financée. L'exemple flagrant de la mainmorte est facile à comprendre. Je vous en expose d'autres.

commissaris aanstellen als de afgesproken saneringstrajecten niet worden nageleefd?

Welke bijkomende stappen acht u noodzakelijk om de preventieve monitoring te versterken en nieuwe crisissituaties bij gemeenten te vermijden?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).- Over dit thema hebben een aantal collega's en ikzelf reeds een hele reeks vragen gesteld. De vorige discussie die we voerden, over Sint-Joost-ten-Node, bewijst dat er bitter weinig vooruitgang is geboekt. We stellen althans niet vast dat de situatie ten goede evolueert en dat de gemeenten financieel gezonder worden. Het is duidelijk dat enkel hervormingen soelaas kunnen bieden. Die zijn broodnodig in het gewest.

Zijn alle begrotingen van de negentien gemeenten voor het lopende jaar 2025 ingediend bij uw diensten, en goedgekeurd? Zijn er gemeenten die vandaag reeds hun begroting voor 2026 in de gemeenteraad hebben goedgekeurd en bij uw diensten hebben ingediend? Verwacht u dat de gemeenten erin zullen slagen hun begrotingen in te dienen tegen de uiterlijke deadline van over enkele weken?

De heer Marc-Jean Ghyssels (PS) (in het Frans).- *Alles wordt in het werk gesteld om Brussel tegen te werken. Hoe kan er dan vooruitgang worden geboekt?*

(Opmerkingen van mevrouw Godfrin)

De federale regering wentelt alle lasten af op de gemeenten, terwijl dat bestuursniveau het dichtst bij de burgers staat en het meeste vertrouwen van hen krijgt. Lokale besturen zouden net extra middelen moeten krijgen.

Geen van de vorige sprekers heeft vermeld dat het Brussels Gewest al sinds zijn ontstaan onvoldoende gefinancierd wordt. De regeling inzake goederen in de dode hand is daar een flagrant voorbeeld van.

Wat ik ook niet heb gehoord bij de eerdere sprekers, is dat Brussel een van de gewesten is die het meeste bijdraagt aan het bruto binnenlands product, maar daar in ruil slechts kruimels voor terugkrijgt. Het Brussels Gewest wordt moedwillig aangevallen en verzwakt.

Door de hervorming van de werkloosheid verliezen tussen nu en juli 2027 ongeveer 40.000 Brusselaars hun uitkering. Zij zullen aankloppen bij het OCMW van hun gemeente. Er wordt dit jaar wel 26 miljoen euro aan compensatie in het vooruitzicht gesteld, maar waar blijft dat geld, mijnheer de minister?

Aujourd'hui, Bruxelles connaît une nouvelle attaque indirecte. Il existe une volonté d'affaiblir la Région. C'est comme si on demandait à quelqu'un de gagner le Tour de France et, quand il grimpe le Mont Ventoux, on lui met un bâton dans les roues à chaque virage. Il n'arrivera jamais en premier. On fait exactement la même chose pour la Région : alors que Bruxelles est l'une des Régions qui contribue le plus au produit intérieur brut – je ne l'ai pas entendu de la part des derniers intervenants –, sa part du gâteau est toujours infiniment plus faible.

Aujourd'hui, il est question de la réforme du chômage. D'ici à juillet 2027, près de 40.000 personnes vont être exclues et se retrouver devant les portes des CPAS bruxellois. Des compensations sont annoncées à hauteur de 26 millions d'euros en 2025. Monsieur le Ministre, où se trouvent ces 26 millions d'euros ?

1233 Prenons l'exemple de la commune de Saint-Gilles. Son CPAS s'apprête à accueillir mille personnes supplémentaires. La compensation de 269.000 euros qui lui avait été promise pour 2025 n'a toujours pas été perçue. Pour traiter les nouveaux dossiers - derrière chacun d'eux, il y a un être humain -, il faudrait engager trente-cinq personnes. Or le CPAS de la commune de Saint-Gilles ne peut, actuellement, en engager que deux.

Monsieur le Ministre, avez-vous prévu des aides pour compenser l'argent que le pouvoir fédéral prendra indirectement aux communes ?

Menez-vous ou envisagez-vous de mener des discussions avec l'entité fédérale ? Avez-vous des interlocuteurs qui, au moins, écoutent le point de vue des Bruxellois et ont envie de les soutenir ?

Certains pointent la Région bruxelloise en disant qu'elle est très mal gérée, mais si elle recevait son juste dû, elle n'en serait certainement pas là.

(Applaudissements sur les bancs du PS)

(M. Marc-Jean Ghysels, premier vice-président, reprend place au fauteuil présidentiel)

1239 **Mme Aline Godfrin (MR).** - Je reste un peu choquée par le déni de certains commissaires. On parle du niveau fédéral, mais les communes ont dépensé, comme la Région, l'argent qu'elles n'avaient pas. Un changement de majorité fédérale n'était pas nécessaire pour cela. Les dernières années, lors de la Vivaldi, le Parti socialiste était membre du gouvernement fédéral et la situation des communes n'a pas changé. Molenbeek, singulièrement, a continué à dévier complètement de sa trajectoire budgétaire, alors qu'elle avait fait appel au Fonds régional de refinancement des communes pour boucher des trous gigantesques.

Monsieur Ghysels parle du Tour de France, mais on espère de la Région qu'elle gagne le Tour de France, voire qu'elle gagne le maillot à pois, alors qu'elle est chargée comme une mule.

De gemeente Sint-Gillis zou er duizend steuntrekkers bij krijgen. Om al die dossiers te behandelen, zou het OCMW 35 personeelsleden in dienst moeten nemen, maar er is amper financiële ruimte voor twee extra medewerkers. Ook de 269.000 euro die beloofd waren voor 2025, heeft Sint-Gillis nog niet gekregen.

Compenseert u de middelen die de federale regering indirect van de gemeenten afneemt?

Kaart u deze kwestie aan bij de federale overheid? Vindt u daar een luisterend oor en begrip voor het Brusselse standpunt?

Er wordt vaak gezegd dat het Brussels Gewest slecht bestuurd wordt, maar het zou er zeker niet zo erg aan toe zijn als het zijn rechtmatige deel zou krijgen.

(Applaus bij de PS)

(De heer Marc-Jean Ghysels, eerste ondervoorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

Mevrouw Aline Godfrin (MR) *(in het Frans).* - Het schokt mij dat sommige commissieleden ontkennen dat er een probleem is. Er wordt naar de federale regering gewezen, maar de gemeenten en het gewest hebben geld uitgegeven dat ze niet hadden. Dat probleem was er al voor de huidige federale meerderheid het roer overnam. Met name Sint-Jans-Molenbeek is blijven afwijken van zijn begrotingstraject.

Het gewest kreunt onder de lasten. Zonder begrotingssanering zal het niet lukken. Als de gemeenten en het gewest dat niet beseffen, blijven ze naar de afgrond rijden.

Ondanks de interessante vragen betreur ik dat de schuld op de federale overheid wordt afgeschoven. Wij moeten ons de toestand van het gewest en de gemeenten aantrekken. Het is

Cela n'ira jamais. Il faudra faire cet exercice d'assainissement budgétaire. Si les communes et la Région n'en prennent pas conscience, on va continuer à aller vers le gouffre et se jeter dedans.

Malgré les questions intéressantes posées au ministre, je déplore qu'un débat fédéral soit importé ici pour rejeter la faute sur un autre niveau de pouvoir. Nous sommes élus à Bruxelles et c'est sur la situation de la Région et des communes que l'on doit travailler. Il est particulièrement étonnant que la Région accorde encore des emprunts à des communes qui ne veulent pas se remettre sur les rails au niveau financier, comme la commune de Molenbeek. Il faudrait commencer à instaurer des mécanismes contraignants pour que les communes mettent de l'ordre et arrêtent de dépenser l'argent qu'elles n'ont pas.

Malheureusement, vos collègues à la Chambre ont voté contre ou se sont abstenus au sujet des compensations de 300 millions d'euros du gouvernement fédéral pour aider les CPAS à activer les personnes et les remettre à l'emploi, suite à la limitation des allocations de chômage à deux ans. Les allocations ne sont plus une aide à vie, ce qui me paraît normal.

¹²⁴¹ **M. Bernard Clerfayt, ministre.**- Je voudrais juste faire une parenthèse en disant que je comprends mieux, depuis sept minutes, pourquoi les six négociateurs n'avancent pas beaucoup.

(Remarques de M. Bex)

Vous me semblez aux antipodes d'un contexte où chacun regarde de la même manière la réalité. Cela n'implique pas nécessairement les mêmes manières d'y répondre, mais il faut néanmoins commencer par partager une vision commune de la réalité. Sans cela, il devient compliqué de trouver des réponses communes.

¹²⁴¹ **M. Marc-Jean Ghysels (PS).**- On ne vous a pas demandé de mettre de l'huile sur le feu. Nous parlons très librement ici et nos avis personnels peuvent diverger. Mais contrairement à ce que vous laissez entendre, les négociations avancent bien, et il y a moyen de s'entendre même si l'on n'est pas toujours d'accord.

(Remarques de Mme Godfrin)

(Mme Aline Godfrin, présidente, reprend place au fauteuil présidentiel)

¹²⁵¹ **M. Bernard Clerfayt, ministre (en néerlandais).**- Dix communes sont sous curatelle du Fonds régional bruxellois de refinancement des trésoreries communales : Anderlecht, Berchem-Sainte-Agathe, Evere, Ganshoren, Jette, Molenbeek, Saint-Gilles, Schaerbeek, Forest et Watermael-Boitsfort.

La moitié des communes bruxelloises affichent donc un déficit, soit un pourcentage bien inférieur à celui observé à d'autres niveaux de pouvoir.

verbazingwekkend dat het gewest leningen blijft toekennen aan gemeenten die hun financiën weigeren te saneren.

Helaas hebben uw collega's in de Kamer zich onthouden of tegen de compensatie van 300 miljoen euro voor de OCMW's gestemd om mensen aan het werk te helpen.

De heer Bernard Clerfayt, minister (in het Frans).- Nu begrijp ik waarom de onderhandelingen nauwelijks opschieten.

(Opmerkingen van de heer Bex)

U lijkt diametraal tegenover elkaar te staan, terwijl we het eens moeten worden over de toestand. Anders wordt het moeilijk om een gemeenschappelijk antwoord te formuleren.

De heer Marc-Jean Ghysels (PS) (in het Frans).- We vragen u niet om olie op het vuur te gooien. We kunnen van mening verschillen, maar in tegenstelling tot wat u suggereert, schieten de onderhandelingen goed op.

(Opmerkingen van mevrouw Godfrin)

(Mevrouw Aline Godfrin, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

De heer Bernard Clerfayt, minister.- Mijnheer Dalle, uw vragen gaan vooral over het gewestelijke toezicht op de herstelplannen van de gemeenten. Momenteel staan tien gemeenten onder curatele van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT). Tegelijkertijd heeft 80% van de regeringen van dit land een groot deficit. Op de Duitstalige Gemeenschap na kampen alle gewestelijke regeringen en de federale regering met grote tekorten.

À ce jour, seules Anderlecht et Forest n'ont pas encore transmis leurs comptes à l'autorité de tutelle. Il est encore prématuré de tirer des conclusions définitives sur la situation financière des communes sous plan de redressement.

Mijnheer Vanden Borre, 50% van de Brusselse gemeenten heeft dus een tekort: dat is een veel lager percentage dan andere beleidsniveaus. De tien gemeenten onder curatele zijn Anderlecht, Sint-Agatha-Berchem, Evere, Ganshoren, Jette, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Gillis, Schaarbeek, Vorst en Watermaal-Bosvoorde.

Hoewel artikel 240 van de Nieuwe Gemeentewet gemeenten verplicht om hun rekeningen uiterlijk op 30 juni aan de toezichthoudende overheid te bezorgen, hebben tot nu toe maar zeventien van de negentien gemeenten hun rekeningen van 2024 ingediend. Anderlecht en Vorst, die beide een herstelplan hebben, moeten dat nog doen. Het is nog te vroeg voor conclusies over de financiële toestand van gemeenten met een herstelplan.

¹²⁵⁵ *Toutefois, on observe une dégradation préoccupante des résultats cumulés de communes comme Berchem-Sainte-Agathe, Evere, Molenbeek et Schaerbeek. Au vu de la pression importante sur les finances communales ces dernières années, certaines n'ont pas réussi à atteindre les objectifs prévus dans leur plan pour l'exercice 2024.*

We stellen evenwel een bijzonder zorgwekkende verslechtering van de gecumuleerde resultaten vast in bepaalde gemeenten, zoals Sint-Agatha-Berchem, Evere, Sint-Jans-Molenbeek en Schaarbeek, waar de van het eigen boekjaar vrijgemaakte saldi onvoldoende zijn om de gecumuleerde tekorten weg te werken. Gezien de grote druk op de gemeentelijke financiën de voorbije jaren zijn sommige gemeenten er niet in geslaagd de doelstellingen te halen die in hun plan voor het boekjaar 2024 waren vastgelegd.

Cette situation impliquera des obligations renforcées en matière de discipline budgétaire pour les prochaines années. Les plans présentés pour 2025-2027 contiennent des mesures supplémentaires visant l'équilibre dès 2025, à l'exception de Schaerbeek et de Ganshoren, où il est prévu pour 2026.

Die situatie zal voor de komende jaren strengere verplichtingen op het vlak van begrotingsdiscipline meebrengen. De plannen die werden voorgesteld voor de periode 2025-2027 bevatten bijkomende maatregelen om vanaf 2025 een resultaat in evenwicht te krijgen, met uitzondering van de gemeenten Schaarbeek en Ganshoren, waar die terugkeer naar een evenwicht voor 2026 gepland is. Alle gemeenten met een herstelplan hebben dus wel degelijk tot doel op korte termijn weer tot een evenwicht te komen.

¹²⁵⁷ *(poursuivant en français)*

(verder in het Frans)

L'argent prêté par la Région de Bruxelles-Capitale aux communes s'accompagne donc bien d'un plan de mesures strictes de retour à l'équilibre. Nous ne prêtons pas d'argent aux communes qui ne font aucun effort.

Het Brussels Gewest leent geen geld aan gemeenten die geen enkele inspanning doen om te saneren.

(poursuivant en néerlandais)

(verder in het Nederlands)

À l'exception de Saint-Josse, toutes les communes ont soumis leurs plans à l'approbation de leur conseil communal.

De financiële plannen voor de periode 2025-2027 opstellen is bijzonder complex gebleken. Met uitzondering van de gemeente Sint-Joost-ten-Node hebben alle gemeenten hun financiële plannen ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad.

Pour cette commune, le résultat du compte 2024, soit un déficit de 10,8 millions d'euros, s'écarte significativement des prévisions budgétaires initiales, qui tablaient sur un déficit limité à 0,6 million d'euros.

U kaart in het bijzonder het geval van Sint-Joost-ten-Node en de opvolging van het herstelplan aan. Ik deel u in dat verband mee dat het resultaat van de rekening van 2024, namelijk een tekort van 10,8 miljoen euro, aanzienlijk afwijkt van de oorspronkelijke begrotingsraming, die uitging van een tekort van maximaal 0,6 miljoen euro.

Cette dégradation s'explique principalement par des recettes nettement inférieures aux prévisions, en particulier pour le précompte immobilier et l'impôt sur le revenu.

Die afwijking is voornamelijk te wijten aan het feit dat de inkomsten aanzienlijk lager liggen dan verwacht, meer bepaald die uit de onroerende voorheffing (3,4 miljoen euro) en de

Du côté des dépenses, on observe des dépassements de crédit au niveau des charges de la dette et des transferts, avec une hausse

de la dotation au CPAS de 1 million d'euros par rapport aux prévisions. La commune s'est engagée pour son plan 2025-2027 à prendre toute une série de mesures d'assainissement.

¹²⁶¹ *Le suivi par l'inspection régionale a été renforcé, notamment au niveau des dépenses de personnel, et les recettes ont été estimées avec prudence pour les exercices budgétaires suivants.*

Le plan triennal 2025-2027 présente un équilibre à l'exercice propre pour chaque année, mais les soldes dégagés ne permettent pas de résorber le résultat cumulé en déficit de 13,5 millions d'euros sur toute la période.

¹²⁶³ *Chaque année, les communes bruxelloises contribuent davantage au financement de leur police que celles des autres Régions.*

(Remarques de M. Dalle)

Selon Bruxelles Pouvoirs locaux, les communes bruxelloises reçoivent 75 millions d'euros de dotation de moins que les communes des deux autres Régions pour financer leur police, du fait que la norme KUL n'est pas encore pleinement appliquée.

Comparativement à la Flandre, où la dotation accordée aux grandes villes a doublé par rapport à celle des autres communes, les communes bruxelloises sont sous-financées. Il est d'ailleurs étonnant que neuf d'entre elles parviennent à atteindre l'équilibre sans plan de redressement.

belastinginkomsten (1,7 miljoen euro). Samen komt dat neer op 5 miljoen euro of de helft van de afwijking.

Bij de uitgaven stellen we overschrijdingen van de kredieten op het vlak van de schuldenlasten en overdrachten vast, met een stijging van de dotatie aan het OCMW met 1 miljoen euro ten opzichte van de ramingen. Voor haar financieel plan 2025-2027 heeft de gemeente zich ertoe verbonden om een reeks saneringsmaatregelen te nemen: geen systematische vervanging van medewerkers die met pensioen gaan, een vermindering van de werkingskosten, en een verhoging van de plaatselijke belastingen en van bepaalde tarieven voor diensten.

De opvolging door de gewestelijke inspectie werd versterkt, met name op het vlak van personeelsuitgaven, waarvoor een regelmatige monitoring werd ingevoerd. De inkomsten voor de volgende begrotingsoefening werden voorzichtig geraamd.

Het driejarenplan 2025-2027 vertoont voor elk boekjaar een evenwicht, maar de vrijgemaakte saldi volstaan niet om het gecumuleerde tekort van 13,5 miljoen euro over de hele periode weg te werken.

Volgens verschillende berekeningen en studies krijgen de Brusselse gemeenten 70 tot 80 miljoen euro minder dan de gemeenten in de andere twee gewesten om de politiedotatie te betalen. Om over voldoende politieagenten te beschikken, moeten de Brusselse gemeenten dus een grotere financiële bijdrage leveren dan de gemeenten in de andere gewesten.

Elk jaar dragen de Brusselse gemeenten dus financieel meer bij aan hun politie dan die in de andere gewesten.

(Opmerkingen van de heer Dalle)

Dat blijkt uit een studie van Brussel Plaatselijke Besturen, die de dotatie per politieambtenaar vergelijkt: door de KUL-norm en door het feit dat die nog niet volledig toegepast wordt, krijgt de Brusselse politie 75 miljoen euro minder. Dat is minder dan het totale tekort van de Brusselse gemeenten, jaar na jaar. Dat de KUL-norm nog niet volledig wordt toegepast, komt dan weer doordat de federale overheid in het verleden meer besteedde aan de Rijkswacht dan aan de stedelijke politie, waardoor er meer dan twintig jaar later nog altijd geen gelijkstelling is van de dotatie in grote steden ten opzichte van de kleinere gemeenten.

In Vlaanderen is de dotatie voor de grote steden, Antwerpen en Gent, verdubbeld ten opzichte van die voor andere gemeenten. De omliggende gemeenten rond Antwerpen en Gent kunnen zorgen voor een extra dotatie aan de stedelijke gemeenten, wat niet het geval is in Brussel. Ten opzichte van Vlaanderen worden de Brusselse gemeenten dus ondergefinancierd. U mag het wanbeheer noemen, maar als u de cijfers vergelijkt, moet u vaststellen dat er in Brussel sprake is van onderfinanciering. Eigenlijk is het vreemd dat negen gemeenten wel een evenwicht bereiken zonder herstelplan.

1267

(poursuivant en français)

Je confirme donc ce qu'a dit l'ancien bourgmestre de Forest : les communes financent bien les politiques que l'État délaisse sur le territoire de Bruxelles, et cela a un impact sur leurs comptes.

On connaît aussi la pression sur les dépenses de police en Région bruxelloise. Le nouveau procureur du Roi a réclamé des effectifs aux polices locales, car les policiers fédéraux sont trop peu nombreux pour une série de missions. Voilà bien une preuve de financement communal faute de financement fédéral.

Or, la Région a déjà demandé un effort aux communes en n'indexant pas correctement leur dotation générale en 2022 et 2023. En effet, lorsqu'il y a eu 10 % d'inflation en 2022, cette dotation n'a augmenté que de 2 % ; autrement dit, les communes ont dû fournir un effort de 8 %. Il en a été de même en 2023.

Des mesures sévères sont donc imposées dans le cadre des plans de redressement : blocage des engagements, réduction des crédits de fonctionnement, etc. Les communes sont constamment amenées à réaliser des efforts. Cela ne veut pas dire pour autant qu'elles soient tirées d'affaire. Je suis même très inquiet pour l'avenir, puisque les mesures annoncées leur feront encore supporter des dépenses supplémentaires, malgré les efforts déjà consentis. La réforme du chômage, notamment, aura des effets sur les CPAS qui ne seront pas entièrement couverts par les subsides promis.

Enfin, en tant que ministre de l'Emploi, je suis très désireux d'augmenter le taux d'emploi et de contribuer à tout ce qui peut être fait à ce sujet. Mais je ne pense pas que, dans les trois ans, toutes les personnes exclues du chômage auront été mises à l'emploi, ce que je regrette sincèrement. De fait, je ne crois pas que les CPAS seront plus efficaces qu'Actiris, qui n'est pas moins efficace que le VDAB.

1271

M. Benjamin Dalle (cd&v) *(en néerlandais)*. - Je vous rejoins concernant le sous-financement des zones de police bruxelloises par les autorités fédérales, qui est dû à une application déséquilibrée de la norme KUL, et au fait qu'elle est basée sur des chiffres obsolètes. En revanche, cela n'implique pas que les communes bruxelloises contribuent davantage au financement des zones de police. Les chiffres que vous m'avez communiqués montrent en effet l'inverse, à savoir qu'elles contribuent trop peu aux zones de police.

Monsieur Ghyssels, certaines décisions fédérales ont effectivement un impact sur les communes, mais leur financement est une compétence régionale. En 2011, Elio Di Rupo a fait voter l'accord papillon, afin de garantir un financement correct des institutions bruxelloises, entre autres pour compenser la mainmorte. Vous devez donc cesser vos déclarations infondées.

(Remarques de M. Ghyssels)

(verder in het Frans)

De gemeenten financieren inderdaad overheidstaken die de federale overheid verwaarloost in Brussel. Dat heeft financiële gevolgen. Zo heeft de nieuwe Brusselse procureur de inzet van de lokale politie gevraagd voor een aantal opdrachten omdat de federale politie onderbemand is.

Het gewest heeft echter al een inspanning geëist van de gemeenten door de algemene dotatie in 2022 en 2023 niet behoorlijk te indexeren. Bij een inflatie van 10% in 2022 steeg de dotatie immers met slechts 2%. In 2023 gebeurde dat opnieuw.

Er zijn strenge saneringsvoorwaarden opgelegd: opschorting van de vastleggingen, vermindering van de werkingskredieten enzovoort. De gemeenten moeten voortdurend inleveren, al betekent dat niet dat het ergste achter de rug is. Ik vrees vooral dat de gevolgen van de hervorming van de werkloosheidsuitkeringen de financiering van de OCMW's zal benadelen.

Als minister van Werk wil ik maar al te graag meer mensen aan een baan helpen, maar ik geloof niet dat iedereen die zijn werkloosheidsvergoeding verliest, over drie jaar aan het werk zal zijn. Volgens mij zijn de OCMW's op dat gebied niet efficiënter dan Actiris.

De heer Benjamin Dalle (cd&v). - Ik ben het met u eens dat de Brusselse politiezones onvoldoende gefinancierd worden door de federale overheid, omdat de toepassing van de KUL-norm vandaag onevenwichtig is en gebaseerd op verouderde cijfers, bijvoorbeeld over de bevolkingsaantallen. Waar ik het echter niet mee eens ben, is dat dat zou betekenen dat de Brusselse gemeenten meer aan de lokale politiezones moeten bijdragen. Uit cijfers die ik van u ontving, blijkt namelijk het tegendeel. In 2024 investeerden de negentien Brusselse gemeenten samen gemiddeld 364 euro per inwoner in de lokale politie. In vergelijking met andere steden bengelt Brussel daarmee onderaan: Antwerpen investeerde 535 euro, Luik 444 euro, Charleroi 435 euro en Gent 422 euro. Dat betekent dat niet alleen de federale overheid, maar ook de Brusselse gemeenten te weinig bijdragen aan de politiezones.

Mijnheer Ghyssels, de financiering van en het bestuurstoezicht op de Brusselse gemeenten zijn geen federale, maar gewestelijke bevoegdheden. Natuurlijk hebben sommige federale beslissingen een impact op de gemeenten, maar hun financiering als dusdanig is een gewestelijke bevoegdheid. U

¹²⁷⁵ *Les deux bourgmestres PS d'Anderlecht et de Forest n'ont pas encore transmis leurs comptes annuels 2024 ce qui, vous en conviendrez, est très grave.*

Serait-il possible de fournir régulièrement un tableau au Parlement présentant l'état d'avancement des plans de redressement ?

J'ai l'impression que vous suivez la situation de très près, mais que vous hésitez à imposer des sanctions. Or, il est important que les communes comprennent qu'elles risquent des sanctions.

¹²⁷⁷ **M. Mathias Vanden Borre (N-VA)** *(en néerlandais).*- La N-VA estime également que la norme KUL doit être réformée, mais vous oubliez de mentionner que la Région et les pouvoirs locaux bénéficient d'instruments de financement supplémentaires, comme le fonds sommets européens, qui est entre autres utilisé par les communes pour financer les zones de police.

Je déduis de vos chiffres que la contribution des communes aux budgets de la police a diminué ces vingt dernières années, alors que la part fédérale dans le financement des zones de police à Bruxelles a, au contraire, augmenté.

Contrairement à la Flandre et la Wallonie, Bruxelles refuse de mettre en œuvre les réformes nécessaires, et préfère rendre le gouvernement fédéral responsable de tout ce qui dysfonctionne.

wees op de zogenaamde onvoldoende financiering van het Brussels Gewest en gaf daarbij één voorbeeld: de goederen in de dode hand. Herinnert u zich nog Elio Di Rupo? In 2011 liet hij het Vlinderakkoord goedkeuren, dat een bijzondere financieringswet opleverde met betrekking tot een correcte financiering van de Brusselse instellingen. Die wet leverde 461 miljoen euro extra op voor Brussel, waarvan 25 miljoen euro ter compensatie van de goederen in de dode hand. U moet dus ophouden met foute verhalen op te dissen die nergens op gebaseerd zijn.

(Opmerkingen van de heer Ghysels)

Twee PS-burgemeesters, namelijk van de gemeenten Anderlecht en Vorst, hebben zelfs hun jaarrekening voor 2024 nog niet ingediend. U zult toch wel beamen dat dat bijzonder ernstig is.

Meerdere collega's, onder wie de heer Vanden Borre en mevrouw Godfrin, hebben vragen gesteld over de transparantie van de beslissingen. Zou het mogelijk zijn om regelmatig, bijvoorbeeld jaarlijks, een tabel aan het parlement te bezorgen met een stand van zaken over de herstelplannen?

Ik heb de indruk dat u de situatie bijzonder goed opvolgt, maar aarzelt om sancties op te leggen. We hebben het geval van Sint-Joost-ten-Node besproken, maar ook Sint-Jans-Molenbeek heeft zeer grote financiële problemen. Het zou nuttig zijn om te verduidelijken wanneer u de wettelijke sancties zult opleggen. Het is immers belangrijk dat de gemeenten beseffen dat er een stok achter de deur is.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).- Ik ben het niet met alle elementen uit uw antwoord eens, maar u neemt wel de tijd om in debat te gaan en dat apprecieer ik. Ik wil reageren op het laatste punt, namelijk de financiering van de Brusselse politiezones, die vandaag meer dan ooit in de belangstelling staat.

In de discussie over de KUL-norm is het standpunt van de N-VA dat die hervormd moet worden. Een belangrijke zaak die u volledig vergeet te vermelden is echter dat er wel degelijk aanvullende financieringsinstrumenten in de richting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de lokale besturen gaan. Er is verwezen naar de dode hand, naar de zesde staatshervorming enzovoort, maar ik verwijs ook naar het Fonds voor Europese Toppen, dat jaarlijks 55 miljoen euro aan het gewest geeft, een bedrag dat vervolgens wordt doorgesluisd richting de gemeenten, onder andere om de politiezones te financieren.

Uit uw cijfers kan ik afleiden dat de gemeentelijke bijdragen aan de politiebudgetten de afgelopen twintig jaar zijn gedaald van 70% naar 61,5%, terwijl het aandeel van de federale overheid in de financiering in dezelfde periode is gestegen van 27% naar 37%. De bewering dat de Brusselse gemeenten voor het grootste deel van de financiering zorgen, is absoluut niet correct. De cijfers tonen immers het tegendeel aan. Het zijn de lokale besturen die steeds minder investeren in politie, terwijl het

1279 **M. Marc-Jean Ghysels (PS).**- M. Dalle citait des propos tenus par M. Di Rupo. Ce n'est cependant pas parce qu'un accord a été conclu en 2011 que nous ne pouvons pas en discuter et constater un sous-financement. Quoi qu'il en soit, je n'arriverai pas à le convaincre.

Monsieur Vanden Borre, c'est justement M. Di Rupo qui a permis l'indexation et l'actualisation des moyens consacrés à la sécurité des sommets européens. Ces derniers accueillent toujours plus de participants et les exigences en matière de sécurité ne cessent d'augmenter. Or, bien souvent, ce sont les polices zonales qui interviennent, parce que le pouvoir fédéral est, là aussi, déficient.

M. Clerfayt a cité les villes de Gand et d'Anvers, mais au titre de capitale, Bruxelles reçoit quotidiennement 500.000 navetteurs. Nous soutenons ces personnes lorsqu'elles portent plainte au commissariat de police pour un vol dans le train ou des faits qui se sont déroulés dans leur commune, et cela, alors qu'elles habitent parfois bien loin de Bruxelles. Rien de tout cela n'est pris en compte.

Telle est la réalité. Je ne suis aucunement opposé à consacrer une journée à débattre des chiffres, mais je n'arriverai pas à convaincre les intervenants dont je ne peux valider les propos.

1281 **M. Bernard Clerfayt, ministre (en néerlandais).**- *La nouvelle loi communale prévoit des sanctions automatiques : la commune qui ne transmet pas ses comptes dans les temps ne peut pas approuver de nouveau budget. Il n'est pas nécessaire de prévoir d'autres sanctions.*

1283 **Mme Aline Godfrin (MR).**- Je vais me permettre d'intervenir en mon nom propre depuis le siège du président.

federale aandeel in de financiering van de politiezones in Brussel is toegenomen.

Laten we dus het volledige debat voeren, zonder schroom. We hebben het nu over de politiezones, maar het gaat natuurlijk ook over de financiering van de gemeenten, OCMW's en dergelijke meer. Ik heb geen enkel probleem om het volledige debat te voeren, met alle cijfers erbij. We moeten echter vaststellen dat het centrale probleem het gebrek aan hervormingen in Brussel zelf is. We zullen er niet komen door met de vinger te wijzen naar andere overheden en te zeggen dat de federale overheid verantwoordelijk is voor alles wat er misloopt in Brussel. Ook andere lokale besturen in Vlaanderen en Wallonië hebben financiële problemen, maar daar worden wel de nodige hervormingen doorgevoerd. Brussel weigert dat te doen.

De heer Marc-Jean Ghysels (PS) (in het Frans).- *Mijnheer Dalle, het is toch niet omdat er in 2011 onder de toenmalige premier Di Rupo een akkoord werd goedgekeurd, dat we het niet zouden mogen hebben over de onderfinanciering van Brussel?*

Mijnheer Vanden Borre, het is net aan de heer Di Rupo te danken dat het Brussels Gewest nu meer geld krijgt voor de Europese toppen. Die worden almaar uitgebreider en vereisen steeds complexere beveiliging. Toch zijn het uiteindelijk vaak de lokale politiezones die bijspringen, want ook op dat gebied blijft de federale overheid in gebreke.

Minister Clerfayt had het over Gent en Antwerpen, maar als hoofdstad ontvangt Brussel een half miljoen pendelaars per dag. Die mogen hier, ver van huis, aangifte doen bij de politie als ze bijvoorbeeld in de trein beroofd worden. Dat soort zaken wordt nooit mee in rekening genomen.

De heer Bernard Clerfayt, minister.- Ik wil uw vraag over de sancties nog beantwoorden.

Er zijn in de Nieuwe Gemeentewet wel degelijk sancties opgenomen die automatisch worden opgelegd aan gemeenten die niet aan de wettelijke vereisten voldoen. Een gemeente die haar rekening van twee jaar eerder niet tijdig heeft ingediend, mag geen nieuwe begroting goedkeuren. Daardoor worden alle nieuwe investeringen geblokkeerd. De gemeente moet dan met voorlopige twaalfden werken. Dat heeft automatisch gevolgen voor het bestuur van de gemeente. Het heeft weinig zin om sancties met een grotere impact op te leggen.

Mevrouw Aline Godfrin (MR) (in het Frans).- *Ik neem in eigen naam het woord vanaf de voorzittersstoel.*

Y a-t-il des exemples dans lesquels les douzièmes provisoires ont été appliqués après deux années de non-conformité ?

1283 **M. Bernard Clerfayt, ministre.** - C'est le cas de Saint-Josse-ten-Noode aujourd'hui.

(Inaudible)

- L'incident est clos.

1293 **QUESTION ORALE DE M. MATHIAS VANDEN BORRE**

1293 **à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,**

1293 **concernant la compétence de contrôle des communes en matière d'octroi de la nationalité belge.**

1295 **M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).** - En avril 2023, en raison d'un manque de personnel, une lettre du procureur du Roi informait les communes de la réduction du nombre de contrôles effectués pour l'octroi de la nationalité belge. Le parquet ne contrôlerait plus que les dossiers présentant des faits personnels graves ou ceux des demandeurs représentant une menace pour la sécurité nationale. Les communes sont désormais habilitées à effectuer les contrôles des autres demandes.

Ce transfert de compétence est-il toujours en vigueur ? Est-ce temporaire ? Les communes sont-elles équipées pour s'acquitter de cette tâche ?

La mesure a-t-elle des conséquences et surveille-t-on les communes pour éviter tout abus ?

1297 **M. Bernard Clerfayt, ministre (en néerlandais).** - Ces questions relevant du ministre fédéral de la Justice, je ne peux y répondre.

1297 **M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).** - Compétent en la matière, vous auriez pu vous renseigner auprès

Is het al gebeurd dat een gemeente met voorlopige twaalfden moest werken omdat ze niet aan de wettelijke vereisten voldeed?

De heer Bernard Clerfayt, minister (in het Frans). - Ja, dat is nu het geval in Sint-Joost-ten-Node.

(Onhoorbaar)

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MATHIAS VANDEN BORRE

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

betreffende de controlebevoegdheid van de gemeenten op het verlenen van de Belgische nationaliteit.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA). - In april 2023 werd een brief van de destijds waarnemende procureur des Konings Tim De Wolf naar de gemeenten gestuurd over het verkrijgen van de Belgische nationaliteit. Daarin meldde het parket van Brussel dat het bij gebrek aan personeel de keuze maakte om voortaan minder controles uit te voeren op het verlenen van de Belgische nationaliteit. Het zou zich beperken tot het controleren van dossiers met ernstige persoonlijke feiten of dossiers waarin de aanvrager een bedreiging vormt voor de staatsveiligheid.

Voor de dossiers die niet onder bovenstaande categorieën vallen, werden de gemeenten bevoegd om de controles uit te voeren. Het parket gaat er voortaan van uit dat wanneer een dossier doorgestuurd wordt vanuit de gemeente, de doorgestuurde stukken volledig en gecontroleerd zijn. Die wijziging ging in op 22 mei 2023. Het parket volgt de meerderheid van de dossiers met betrekking tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit sindsdien dus in geringere mate of helemaal niet meer op.

Is die bevoegdheidsoverdracht nog steeds van kracht? Gaat het om een tijdelijke maatregel? Zijn de gemeenten voldoende uitgerust om de maatregel te dragen?

Hebt u zicht op de gevolgen van de maatregel? Wordt er toegezien op eventueel misbruik door de gemeenten?

De heer Bernard Clerfayt, minister. - Alles wat de aanvraag van, de controle op de toekenning van en de toekenning van de Belgische nationaliteit zelf betreft, valt onder de bevoegdheid van de federale overheid, meer bepaald van de minister van Justitie. Ik kan uw vraag dan ook niet beantwoorden.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA). - Mijn vraag gaat over de impact van de beslissing op de lokale besturen. Als ik mij niet vergis, bent u daarvoor bevoegd. U had dan ook op zijn minst bij de gemeenten of Brussel Plaatselijke Besturen kunnen navragen

des communes pour connaître l'impact de cette décision sur les administrations locales. C'était l'objet de ma question.

wat de impact van de beslissing is. De federale maatregel heeft immers rechtstreekse gevolgen voor de werking van de Brusselse gemeenten en is dus wel degelijk een element waarop u zou moeten toezien.

Waarom kunt u geen antwoord geven op die belangrijke vraag?

1301 **M. Bernard Clerfayt, ministre (en néerlandais).**- *Mon administration n'est pas compétente en la matière. Les communes et les CPAS sont des autorités locales décentralisées qui exécutent certaines tâches pour le compte du niveau fédéral, notamment en matière de nationalité. Le seul contrôle que nous pouvons exercer concerne le fonctionnement global des communes et tout ce qu'elles font dans le cadre de leur propre rôle, non dans celui d'autorité décentralisée.*

De heer Bernard Clerfayt, minister.- Mijn administratie is daarvoor niet bevoegd. De gemeenten en OCMW's zijn gedecentraliseerde lokale overheden die een aantal taken voor de federale overheid uitvoeren, onder meer op het vlak van burgerlijke stand, nationaliteit, bevolking, armoedebestrijding en politie. Al die diensten vallen onder de federale overheid, die bevoegd is voor de regels, de controle en de financiering. Het enige toezicht dat wij kunnen uitoefenen, betreft de globale werking van de gemeenten, zoals de beslissingen van de gemeenteraad, en alles wat de gemeenten in hun eigen rol doen. Wat ze in hun rol van gedecentraliseerde overheid doen, valt daar niet onder.

1301 **M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).**- *Étant donné l'importance du sujet, vous auriez pu poser la question au ministre fédéral.*

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).- Zelfs als u niet direct bevoegd bent, had u die informatie kunnen opvragen. U had ook rechtstreeks de vraag kunnen stellen aan de federale minister, want ik denk dat we het erover eens zijn dat dit een belangrijk onderwerp is. Ik zal nogmaals bij mijn federale collega's te rade gaan.

- *L'incident est clos.*

- *Het incident is gesloten.*

1305 **QUESTION ORALE DE MME GLADYS KAZADI**

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW GLADYS KAZADI

1305 **à M. Bernard Clerfayt, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Emploi et de la Formation professionnelle, de la Transition numérique, des Pouvoirs locaux et du Bien-être animal,**

aan de heer Bernard Clerfayt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering, Plaatselijke Besturen en Dierenwelzijn,

1305 **concernant le respect de la parité dans les intercommunales bruxelloises.**

betreffende de inachtneming van de pariteit bij de Brusselse intercommunales.

1307 **Mme Gladys Kazadi (Les Engagés).**- La presse a récemment révélé que le gestionnaire bruxellois des réseaux de gaz et d'électricité, Sibelga, avait modifié ses règles de parité femme-homme afin de permettre la composition du nouveau bureau. Cette situation invite à une réflexion plus large sur la manière dont la parité est concrètement garantie au sein de nos intercommunales, au-delà de ce cas précis.

Mevrouw Gladys Kazadi (Les Engagés) (in het Frans).- *Gas- en elektriciteitsnetbeheerder Sibelga paste zijn regels aan over de pariteit van vrouwen en mannen om een nieuwe algemene vergadering te kunnen samenstellen. Dat roept vragen op over de manier waarop die pariteit binnen intercommunales in het algemeen gewaarborgd wordt.*

La parité n'est pas un principe secondaire. Il s'agit d'un levier d'équilibre démocratique et de gouvernance responsable essentiel. Ce débat intervient d'ailleurs peu après le colloque organisé ici même, au sein du Parlement bruxellois, par le Conseil bruxellois de l'égalité entre les femmes et les hommes (CEFH), auquel ont pris part plusieurs députées de ce Parlement. Les échanges ont rappelé que la parité reste un combat collectif et un travail à poursuivre dans toutes les institutions, y compris

Het pariteitsbeginsel is geen bijkomstigheid, maar staat garant voor democratisch evenwicht en verantwoord bestuur. Nog steeds moet er in alle instellingen aan worden gewerkt, ook in dit parlement.

Voor Les Engagés is het duidelijk: pariteit is geen formaliteit, maar een democratische noodzaak die tot betere vertegenwoordiging leidt en bijdraagt aan de kwaliteit van de besluitvorming. Het is niet alleen evenwichtig, maar ook efficiënt

la nôtre. Personne n'est totalement irréprochable en la matière, et c'est précisément pour cela que la vigilance doit être partagée.

Du côté des Engagés, la position est constante : la parité ne se décrète pas, elle se construit. La parité ne doit pas être perçue comme une contrainte formelle, mais comme une exigence démocratique, qui renforce la représentativité et la qualité des décisions publiques. Une gouvernance équilibrée, où les femmes et les hommes participent à égalité aux organes de décision, n'est pas seulement une question d'équité, mais aussi d'efficacité et de légitimité.

Cette exigence reste toutefois un combat quotidien, qui nous concerne toutes et tous. La parité ne progresse pas par injonction mais par cohérence, par exemplarité et par un travail collectif. Nous savons qu'il reste du chemin à parcourir, y compris au sein de notre propre mouvement. Nous ne désirons donc pas nous poser en donneurs de leçon. C'est précisément la raison pour laquelle il importe de maintenir des règles claires, des contrôles effectifs et une culture institutionnelle qui valorise la diversité des parcours et des compétences.

1309 Sur le plan juridique, les statuts d'une intercommunale peuvent être modifiés par l'Assemblée générale, sous réserve du respect des procédures et de la conformité aux lois supérieures. Passer d'une règle claire - maximum deux tiers d'un même sexe -, à un objectif de tendre vers la parité, revient toutefois ici à transformer une obligation en simple intention, fragilisant ainsi un principe pourtant inscrit dans la Constitution et soutenu par la Région elle-même.

Pouvez-vous confirmer les faits rapportés concernant la modification récente des statuts de Sibelga et indiquer si la tutelle régionale a été formellement saisie ou informée de cette modification avant son adoption ?

Quels contrôles ou vérifications ont été effectués par l'administration régionale ou par le collège de tutelle quant à la conformité de cette décision statutaire avec les règles applicables en matière de gouvernance et de parité ?

Quels sont les dispositifs concrets actuellement en vigueur pour pouvoir assurer le respect de la parité dans les intercommunales bruxelloises, notamment lors de renouvellements de mandats ou de révision statutaire ?

Quels actes la Région a-t-elle déjà posés pour pouvoir encadrer ou harmoniser la manière dont les intercommunales appliquent les principes d'égalité entre hommes et femmes dans la composition de leurs organes de gestion ?

1311 **M. Bernard Clerfayt, ministre.**- Je partage globalement les valeurs et intentions exprimées dans votre question, mais en tant que ministre, je dois vous répondre sur le plan administratif et légal.

De la consultation effectuée sur le site de la Banque-carrefour des entreprises (BCE), il ressort que l'assemblée générale de

en legitiem dat vrouwen en mannen op gelijke voet samen beslissen.

Pariteit is echter nergens definitief verworven. Daarom zijn er duidelijke regels nodig, naast doeltreffende controles en een cultuur binnen de instellingen waarbij diverse achtergronden en vaardigheden gewaardeerd worden.

De algemene vergadering van een intercommunale kan de statuten aanpassen als ze de procedures en de wetgeving naleeft. Door de duidelijke regel dat maximaal twee derde van de leden hetzelfde geslacht mag hebben te vervangen door een vage doelstelling, ondergraaft Sibelga het pariteitsprincipe.

Klopt het dat Sibelga zijn statuten onlangs in die zin wijzigde? Bent u daarvan op de hoogte gebracht?

Liet u controleren of de wijziging aan de toepasselijke regelgeving voldoet?

Welke maatregelen garanderen de pariteit bij Brusselse intercommunales?

Hoe harmoniseert het gewest de toepassing van het beginsel van gelijkheid van vrouwen en mannen in intercommunales?

De heer Bernard Clerfayt, minister (in het Frans).- Uit gegevens in de Kruispuntbank van Ondernemingen blijkt dat de algemene vergadering van Sibelga op 2 oktober 2025 de statuten aanpaste. Daarbij werd een bepaling waarin concrete cijfers met betrekking tot het aantal mannen en vrouwen werden genoemd, vervangen door een bepaling die ertoe strekte dat er zou worden gestreefd naar een samenstelling waarbij hoogstens twee derde

Sibelga a modifié, le 2 octobre 2025, l'article 12 de ses statuts en supprimant la dernière phrase de cet article qui avait été ajoutée lors de la modification des statuts décidée par l'assemblée générale du 16 juin 2020.

Cette disposition supprimée se lisait comme suit : « Lors du prochain renouvellement complet, suite à l'assemblée générale de juin 2025, la représentativité des sexes devra être de 3 pour l'un et 4 pour l'autre ». Mais elle n'indiquait pas lequel a 4 et lequel a 3.

L'article 12 tel que modifié se lit désormais comme suit : « Les administrateurs veilleront à élire des membres des deux sexes. Ainsi, l'objectif de représentativité au sein du comité directeur doit tendre vers une répartition un tiers/deux tiers ».

Vous aurez donc compris que les proportions changent ainsi que la manière de dire les choses. En utilisant « veiller à » et « tendre vers », les exigences sont beaucoup moins impératives que des proportions fixes.

¹³¹³ La décision de l'assemblée générale de Sibelga du 2 octobre 2025 est parvenue chez Bruxelles Pouvoirs locaux le 31 octobre. Mon administration a examiné cette modification sur le plan juridique, et estimé qu'aucune mesure de tutelle n'est nécessaire au sens imposé par la loi.

En effet, de manière générale en ce qui concerne la représentativité des sexes au sein des organes de gestion des intercommunales, le cadre légal n'impose aucun véritable quota de représentativité. Il suffit qu'il y siége au moins une personne de sexe différent. Je peux comprendre que cette règle semble imparfaite, mais il s'agit du cadre légal.

Le décret et ordonnance conjoints du 23 mai 2024, pris en fin de la législature précédente, de la Région de Bruxelles-Capitale, de la Commission communautaire commune et de la Commission communautaire française portant le Code bruxellois de l'égalité, de la non-discrimination et de la promotion de la diversité, valorisé sur de nombreux aspects, prévoit en son article 134 ce qui suit : « Les statuts de l'intercommunale prévoient la présence de personnes de sexe différent dans les organes légaux et statutaires. »

Cet article reprend à l'identique la disposition de l'article 59, alinéa 2, 1° de l'ordonnance du 5 juillet 2018 relative aux modes spécifiques de gestion communale et à la coopération intercommunale, abrogée par ledit code. La législation est constante : il s'agit du même texte depuis 2018.

¹³¹⁵ L'ensemble des intercommunales respectent le prescrit légal dès lors qu'au moins une personne de sexe différent est présente dans les organes légaux et statutaires. Il n'existe donc pas de base légale permettant à mon administration de me suggérer une mesure de tutelle pour non-conformité à la loi des décisions de ladite intercommunale. L'ordonnance votée par le Parlement ne le prévoit pas.

van de leden van hetzelfde geslacht zou zijn. De nieuwe bepaling is duidelijk minder dwingend dan de oorspronkelijke.

Brussel Plaatselijke Besturen werd op 31 oktober 2025 op de hoogte gebracht van de beslissing. Mijn diensten onderzochten de wijziging en concludeerden dat er geen juridisch probleem is. In de wetgeving staat immers nergens dat een quotum verplicht is. Eén vertegenwoordiger van het andere geslacht volstaat in principe voor een representatieve vertegenwoordiging, al snap ik dat u misschien de wenkbrauwen zult fronsen.

Het parlement zou zich opnieuw over de kwestie kunnen buigen.

Au-delà de nos opinions personnelles, il reviendrait au Parlement de se saisir à nouveau de cette question.

1317 **Mme Gladys Kazadi (Les Engagés).**- Vos éclaircissements me glacent, et ce, pour deux raisons.

Pour ce qui est de Sibelga, alors que je pensais qu'il s'agissait d'une dérogation, j'apprends qu'il s'agit en réalité d'une modification du statut. Je croyais qu'il y avait un risque de recul par rapport aux questions d'égalité et de parité, or, il s'agit clairement d'un recul réel. Cela me trouble fortement. J'interpellerai à ce sujet les membres de notre mouvement qui siègent au sein de l'organe d'administration.

Au sujet du cadre légal, il conviendra donc de recadrer l'ordonnance portant le Code bruxellois de l'égalité, de la non-discrimination et de la promotion de la diversité, qui doit être plus précise et assurer une parité effective. Nous ne pouvons pas plaider en permanence pour davantage de parité et d'égalité au sein d'une société que nous voulons plus inclusive, tout en n'étant pas nous-mêmes bons élèves.

Vous pouvez compter sur moi pour travailler sur ce dossier.

- *L'incident est clos.*

Mevrouw Gladys Kazadi (Les Engagés) (in het Frans).- Ik ben ontzet door uw antwoord, aangezien het bij Sibelga niet om een uitzondering gaat, zoals ik dacht, maar om een wijziging van de statuten. Er is dus sprake van een reële achteruitgang.

De ordonnantie in kwestie moet worden aangepast. Ze moet zo duidelijk mogelijk zijn om een daadwerkelijke pariteit te garanderen.

- *Het incident is gesloten.*